Инв. №
19 ОКТ 1982

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

19 ОКТЯБРЬ, 1982 ЙИЛ, СЕШАНБА
№ 238 (2.644).
Баҳоси 3 тийин.

СССР 60

ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛОВЧИ ДАЪВАТ

Инсоният ҳаётидаги янги давр рамзи — Улуғ Октябрнинг шонли байрами яқинлашиб келмоқда. Россия пролетариати Владимир Ильич Ленин бошчилигидаги большевиклар партияси раҳбарлигида бундан 65 йил муқаддам ғолибона социалистик революцияни амалга оширди. Бу инқилоб мамлакатимиз халқлари тақдирида туб бурилиш бошланганидан дарак берди, уларни чинакам мустақил ривожланиш, ҳар томонлама социал-иқтисодий ва маданий тараққиёт йўлига олиб чиқди.

Совет кишилари ҳар қачонгидек бу сафар ҳам улуғ байрамни коммунистик қурилишимизнинг барча жабҳаларида катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Ҳамма ерда юбилей йили ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини шараф билан бажариш учун умумхалқ мусобақаси қизғин тус олиб кетган. Миллионларнинг меҳнат ва сиёсий активлиги жўш уриб турган шу кунларда партиямиз Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллиги муносабати билан эълон қилинган жанговар Чақириқлари совет кишилари қалбида социалистик Ватан учун чексиз фахр ва ифтихор туйғуларини янада тўлқинлантириб юборди.

— Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! 1982 йил планини, XI беш йиллик топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарингиз!

Кўп миллатли улуғ Ватанимиз янада забардаст, бадавлат ва кўркам бўлаверсин!

Барча совет кишилари қатори серқуёш республикамиз меҳнаткашлари ҳам озодлик ва чинакам бахт-саодат байрамини муносиб совғалар билан кутиб олмоқдалар. Ўтмишда чор Россиясининг қолоқ ўлкаларидан бири бўлган ҳозирги Ўзбекистонимиз Шарқда социализмнинг ёрқин машъали бўлиб порлаб турибди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу йил баҳорида республикамизга Ленин ордени топшириш пайтида айтган «Бугунги Ўзбекистоннинг бутун бепоён мамлакатимиз иқтисодий ва маданий турмушига, совет халқлари дўстлигини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси жуда катта», сўзлари қуёшли диёримизда яшовчи ҳар бир кишининг дилига жо бўлди. Бу ҳисса — ҳар биримиз қилган ижодий меҳнат билан, гўзал Ватанимизнинг ажойиб истиқболи йўлида ҳар биримиз қилаётган фидокорона меҳнат билан ўлчанади. Октябрь нури, улуғ Лениннинг мангу барҳаёт ғоялари ёритиб турган порлоқ келажакни ўз меҳнатимиз билан яқинлаштиришдан ҳам олий шараф йўқ.

Республикамиз саноати ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилида, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги байрам қилинадиган йилда дадил одим ташламоқда. Шонли ишчилар синфининг қаҳрамонона куч-ғайратлари билан индустриямиз янада юксак поғонага кўтарилди. Биринчи галда бутун диққат-эътибор ишлаб чиқариш қувватларидан юксак унум билан фойдаланишга, фан-техника тараққиётини янада жадаллаштиришга, бригада пудратини, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг ташаббусларини кенг жорий этишга, қолоқларсиз ишлашга, меҳнат унумдорлиги, иш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини муттасил оширишга қаратилгандир.

— Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлиги, самарадорлиги ва сифатини оширингиз!

Зарбдорларча ишлаш — бизнинг ватанпарварлик ва интернационал бурчимиздир.

Қишлоқларимизнинг қаҳрамон меҳнаткашлари дала ва фермаларда янада сабот ва матонат билан ишламоқдалар, бутун куч ва маҳоратни тармоқни юксалтиришга, СССРнинг Озиқ-овқат программасини ҳал этишга ва мамлакат саноатини хом ашё билан, биринчи галда юқори сифатли пахта билан таъминлашга ҳаракат қилмоқдалар. Шонли пахтакорларимиз юбилей йилида она-Ватанни 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмони билан ҳушнуд этиш орзусида жасорат кўрсатмоқдалар.

Бугун шонли байрам бўсағасида юксак социалистик мажбуриятларини бажарган марди-майдон Тошкент области пахтакорларини, социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшираётган Гурлан, Ғиждувон, Ленин йўли, Беруний, Хонқа, Олот районлари заршуносларини, кўплаб колхоз ва совхозларнинг фидокорларини чин қалбдан муборакбод этамиз.

Улкан «оқ олтин» хирмонимиз учун курашнинг ҳозирги ҳал қилувчи долзарб палласида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети коммунист ва комсомолларга, эркак ва аёл колхозчиларга, совхозларнинг ва саноат корхоналарининг эркак ва аёл ишчиларига, қишлоқ хўжалиги механизаторлари, раҳбарлари ва мутахассисларига, студентлар ва ўқувчиларга, республиканинг барча меҳнаткашларига Мурожаат қилиб, ҳаммани далага, пахта йиғим-теримига чорлади. Бу мурожаат республикамиз меҳнаткашлари қалбида алоҳида акс-садо бериб, уларни пахта далаларида янги жасоратга руҳлантириб юборди.

Бу йил ғаллакор ва чорвадорларимиз ҳам, боғбон ва соҳибкорларимиз ҳам алоҳида ибрат кўрсатиб ишламоқдалар. Улар Озиқ-овқат программасини ҳал этишга республиканинг ҳиссасини янада кўпайтириш учун астойдил курашмоқдалар. Ўзбекистон бу ишга салмоқли ҳисса қўшиши мумкин, деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентда. Бу юксак ишонч дала ва фермаларимиз меҳнат аҳлига янги куч бахш этди, янада зўр самарадорлик билан ишлашга руҳлантирди.

— Агросаноат комплексининг ходимлари! Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашни жадаллаштирингиз!

Мамлакатни озиқ-овқат билан ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан пухта таъминлашга интилингиз!

Ноқоратупроқ ўлкани обод қилиш суръатларини оширингиз!

Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қилган дастлабки кунларданоқ Владимир Ильич партиянинг тинчликсевар ташқи сиёсатини ишлаб чиққан эди. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати ўз фаолиятларида ҳамиша ана шу ленинча тинчлик сиёсатига қатъий амал қилиб келмоқдалар. Шунинг учун ҳам Марказий Комитет Чақириқларида империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашаётган коммунистик ва ишчи партияларга, социалистик мамлакатларнинг халқларига, капиталистик мамлакатлар ишчилар синфига, барча соф виждонли кишиларга йўлланган самимий ва оташин саломлар ва қутловлар планетамиз бўйлаб тинчлик гимни сингари янграмоқда.

Улуғ байрам арафасида шуни комил ишонч билан айтамизки, бутун совет халқи каби серқуёш республикамиз меҳнаткашлари ҳам КПСС XXVI съезди ўртага қўйган улуғвор вазифаларни бажара бориб, СССРнинг шонли юбилейини янги меҳнат зафарлари билан кутиб оладилар.

— Ленин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида — коммунизм ғалабаси сари, олға!

ЯШАСИН БАРЧА СОВЕТ ХАЛҚЛАРИ ИНТЕРНАЦИОНАЛ БИРЛИГИ, ДЎСТЛИГИ ВА ҚАРДОШЛИГИ БАЙРАМИ — ССР ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ГРАЖДАНЛАРИ! ШОНЛИ ЮБИЛЕЙНИ МЕҲНАТДА, ЎҚИШДА, ИЖОДДА ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

ФАН БИЛАН МЕҲНАТ ИТТИФОҚИ

«Ўзбекистон» нашриёти ана шундай сарлавҳа остида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 17 сентябрда бўлиб ўтган VII пленуми материалларини рус ва ўзбек тилларида кўплаб нусхада китобча қилиб босмадан чиқарди.

Китобчада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг «Илмий тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш ва фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқасини мустаҳкамлаш юзасидан партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатмаларини бажариш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги доклади, шу масала юзасидан пленум қабул қилган қарор ва бошқа материаллар бор. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН СОҲИБКОР ВА САБЗАВОТКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Республика боғбон ва сабзаваткорлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топшириш вақтида Тошкентдаги тантаналарда берган маслаҳатлари ва йўл-йўриқларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, оғир сув танқислиги шароитида мева ва сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар, уларни уюшқоқлик билан қисқа муддатларда йиғиштириб олдилар ҳамда давлатга сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, ҳўл мева ва узум сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажардилар.

Давлатга 3 миллион 130 минг тонна мева ва сабзавот маҳсулоти сотилди. Бу пландагидан 210 минг тонна кўпдир.

Жумладан:

	минг тонна	планга нисбатан процент ҳисобида
Сабзавот	1614	105
Картошка	167	120
Ҳўл мева	333	117
Узум	408	105
Полиз экинлари	609	105

Мамлакат саноат марказлари учун Умумиттифоқ фондига мева ва сабзавот маҳсулоти етказиб бериш планлари ошириб бажарилди.

Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг барча областлари давлатга сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, ҳўл мева ва узум сотиш социалистик мажбуриятларини бажаришга муносиб ҳисса қўшдилар. Тошкент областининг хўжаликлари давлатга энг кўп — 805 минг тонна, Самарқанд областининг хўжаликлари 447 минг тонна, Фарғона областининг хўжаликлари 284 минг тонна, Жиззах областининг хўжаликлари 251 минг тонна, Наманган областининг хўжаликлари 220 минг тонна маҳсулот сотдилар. Мева ва сабзавот маҳсулотлари етиштирадиган кўпгина ихтисослаштирилган районлар ва хўжаликлар социалистик мажбуриятларини анча ошириб адо этдилар.

Ҳар гектар майдондан 310—320 центнер сабзавот, 180 центнер картошка етиштирган Калинин ва Самарқанд районларининг колхоз ва совхозлари яхши натижаларга эришдилар. Булунғур, Пастдарғом, Оржоникидзе районларининг хўжаликлари 150—180 центнердан узум, Қарши, Элликқалъа, Сирдарё ва Хатирчи районларининг хўжаликлари эса ҳар гектар майдондан 200—260 центнердан полиз маҳсулотлари йиғиштириб олдилар.

Республиканинг бошқа кўпгина районларида сабзавот-полиз экинлари, картошка, мева ва узумдан мўл ҳосил етиштирилди.

Самарқанд районидаги «Москва», Энгельс номли, Ворошилов районидаги М. Горький номли колхозлар гектар бошига 500—600 центнердан, Калинин районидаги «Хасково» совхози Денов районидаги Жданов номли, Оржоникидзе районидаги «Маданият», Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхозлари ҳар гектар майдондан 300—350 центнердан сабзавот маҳсулотлари, Тошкент районидаги Навоий номли колхозда, Риштон районидаги «Сўх», Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхозларида ҳар гектар ердан 150—180 центнер ва ундан ошириб картошка йиғиштириб олдилар.

Ишлаб чиқариш илғорлари катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Самарқанд районидаги Энгельс номли колхоздан Б. Рўзматов, Янгиқўрғон районидаги «Нанай» совхозидан Д. Ҳошимов. Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоздан С. Аштаев, Ворошилов районидаги Горький номли колхоздан У. Шокиров бошлиқ бригадалар ва бошқа кўпгина бригадалар ҳар гектар ердан 385—600 центнердан, Риштон районидаги «Ленинград» совхозидан Н. Мамадалиев, Калинин районидаги Калинин номли колхоздан С. Каримов бошлиқ бригадалар ҳар гектар майдондан 250—320 центнер картошка, Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводидан У. Улуғхўжаева, Жалолқудуқ районидаги Свердлов номли колхоздан Р. Ашуров бошлиқ бригадалар гектаридан 120—200 центнер мева, Бухоро районидаги «Галаосиё» совхоз-заводидан У. Ойназаров, Ғалаба районидаги «Огонёк», совхоз-заводидан М. Кусалиев, Булунғур районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозидан Б. Хуррамов, Марҳамат районидаги Ильич номли колхоздан М. Абдуллаев бошлиқ бригадалар гектаридан 160—300 центнер узум йиғиштириб олдилар.

Колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг фидокорона меҳнати, партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг моҳирона ташкилотчилик ва сиёсий ишлари, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги натижасида шундай меҳнат ғалабасига эришилди.

Бу йилги қийин келган иқлим шароитлари — баҳорги даврда ер музлаб, ҳаво олти градусгача пасайиб кетганлиги, ёз ойларида 40 градусли жазирама иссиқ узоқ давом этганлиги ва қаттиқ сув танқислиги ўсимликларнинг сўлиб қолишига сабаб бўлди, боғбон ва сабзавоткорларнинг ишларини ғоят мушкуллаштирди. Қаҳрамонлик, юксак уюшқоқлик ва маҳорат кўрсатилганлиги, сувнинг ҳар бир литридан, ҳар бир килограмм ўғитдан тежаб-тергаб фойдаланилганлиги, илм-фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси кенг жорий этилганлиги натижасидагина табиий офат оқибатлари бартараф этилди, мева ва сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштирилди.

Шаҳарлар ва район марказларининг меҳнаткашлари, тайёрлаш ва транспорт ташкилотлари мева ва сабзавот маҳсулотларини йиғиштириб олишда, жўнатишда ва омборларга жойлаштиришда колхоз ва совхозларга катта ёрдам бердилар.

КПСС аграр сиёсатини муваффақиятли амалга ошириш, мева ва сабзавот етиштиришда агросаноат интеграцияси базасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш натижасида республикада кейинги йилларда сабзавот, картошка, полиз экинлари, ҳўл мева ва узум етиштиришни анча кўпайтиришга эришилди, Мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга республика қўшган ҳисса анча кўпайди. Тайёрланган маҳсулотнинг умумий миқдоридан 24 процент сабзавот, 58 процент картошка, 44 процент ҳўл мева 63 процент узум Ўзбекистон ССР Мева ва сабзавот хўжалиги министрлигининг ихтисослаштирилган совхозлари ҳиссасига тўғри келади.

Ҳозирги вақтда республикада пахтани жадал йиғиштириб олиш учун мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Бу йил пахтакорларнинг қаҳрамонона меҳнати ва юксак маҳорати туфайли ғоят оғир келган об-ҳаво шароитида мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозирнинг ўзидаёқ тўрт миллион тоннадан ортиқ пахта териб олинди. Далаларда етиштирилган бутун ҳосилни териб олиш ва давлатга топшириш, қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли тугаллаш учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Деҳқонлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини янги меҳнат муваффақиятлари билан муносиб кутиб олиш мақсадида келгуси йил ҳосили учун барча агротехника тадбирларини юқори сифатли бажаришга ва чорва қишловини намунали ўтказишга азму қарор берганлар.

ЮБИЛЕЙГА МУНОСИБ ТЎЁНА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ КАТТА МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Тошкент области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларидан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошира бориб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, 1982 йилги топшириқларни муваффақиятли бажариш учун мусобақани кенг авж олдириб, мураккаб об-ҳаво шароитларида яна мўл эртанги пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили етиштириб, уларнинг йиғим-теримини намунали ўтказдилар ва республикада биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини адо этдилар. Тайёрлов пунктларига 440 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» элтиб берилди. Гектар бошига 32,4 центнердан пахта олинди, биринчи ва иккинчи сортларнинг салмоғи 81 процентга етди. 365 минг тонна ёки тайёрланган пахтанинг 83 проценти механизмлар ёрдамида териб олинди. Машина терими плани бажарилди.

Ҳамма жойда ғўза парваришининг механизациялаштирилган илғор технологияси қўлланилганлиги натижасида ана шундай муваффақиятларга эришилди. Бундай технология ҳар қандай об-ҳаво шароитларида ҳам эртанги ҳосил олишнинг мустаҳкам негизи бўлиб қолди.

Пахтакорларнинг меҳнат ғалабасига областнинг барча районлари муносиб ҳисса қўшдилар. Бўка, Оққўрғон, Ғалаба, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Коммунистик районларининг меҳнаткашлари юксак уюшқоқлик намуналарини кўрсатдилар. Улар республикада биринчилар қатори давлатга пахта сотиш йиллик планларини бажардилар ва етиштирилган жамики ҳосил йиғим-теримини тезроқ ниҳоясига етказиш ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган оширилган социалистик мажбуриятларни адо этиш учун кураш олиб бормоқдалар.

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм», Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозлар ҳамда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг ўқув-тажриба хўжалиги, Ғалаба районидаги «Ленинград», «Победа», Оққўрғон районидаги «Ленинизм», Вотинцев номли, Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», «Гулистон», Свердлов номли, Бекобод районидаги Ленин номли, Коммунистик районидаги «Политотдел», Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозларининг коллективлари ғўза парваришининг илғор технологиясини такомиллаштириш ва терим ишларини комплекс механизациялаш асосида пахта тайёрлаш планларининг муддатидан илгари бажарилишини таъминладилар, гектар бошига 40—50 центнердан ҳосил олдилар.

Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларидан Адолат Рўзматова, Саодат Гулаҳмедова, Кан О Нам, шунингдек, Бўка районидаги Ильич номли колхоздан Марям Маматова, «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Гелди Хитоев, Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхозидан Гулой Тулупбекова, Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозидан Ваҳоб Ўсканбоев, «Победа» колхозидан Пётр Ким, Пискент районидаги «Гулистон» колхозидан Баратали Мадалиев, Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозидан Эркин Очилов, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозидан Ислом Икромов бошчилик қилаётган бригадалар ва бошқа бригадалар ҳозирдаёқ гектаридан 45—55 центнерга етказиб пахта олдилар.

Бўка районидан Облоёр Эргашев, Жалхас Балатаев, Аҳад Ҳамдамов, Ғалаба районидан Сафар Худойберганов, Оққўрғон районидан Михаил Ковешников, Қурбон Илёсов, Ўрта Чирчиқ районидан Жамол Нуров, Акром Боқалиев, Пискент районидан Хайдар Қораев, Холдор Йўлдошев, Бекобод районидан Муҳаммад Бекмуродов ва бошқа кўпгина механизаторлар пахта териш машиналарининг техникавий имкониятларидан самарали фойдаланиш учун социалистик мусобақага бошчилик қилиб 250—350 тоннадан ва ундан ҳам кўпроқ пахта териб бердилар.

Пахтакорларга ёрдамга келиб, ҳосил йиғим-теримида фидокорона ишлаётган область барча шаҳарлари ва районларидаги саноат корхоналари, муассасалар, ўқув юртларининг меҳнат коллективлари давлатга пахта сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўшдилар.

Область меҳнаткашлари Озиқ-овқат программасини турмушга татбиқ этиш тадбирларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар ва давлатга 90 минг тонна дон, 322 минг тонна каноп пояси, 586 минг тонна сабзавот-полиз маҳсулотлари, 174 минг тонна мева ва узум, 2163 тонна пилла сотилишини таъминладилар. Область хўжаликлари картошка етиштиришни кўпайтириш борасида талайгина тадбирларни амалга оширдилар. Ана шу қимматли озиқ-овқат экини экиш учун биринчи марта 13,5 минг гектар ер ажратилди, бу эса 1980 йилдагига қараганда қарийб икки баравар ортиқдир. Ҳозирги вақтда давлатга 88 минг тонна картошка сотилди, йиллик план 135 процент бажарилди. Етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш ва картошка тайёрлаш давом этмоқда.

Мамлакатнинг саноат марказларига 200 минг тонна сабзавот-полиз маҳсулотлари, 17,8 минг тонна мева ва узум, 17,8 минг тонна эртанги картошка етказиб берилди. Умумиттифоқ фондига мева-сабзавот маҳсулотлари ортиб жўнатиш умумий плани 145 процент адо этилди.

Чорвачиликни ривожлантиришда ижобий натижаларга эришилди. Барча турдаги чорва ва паррандалар миқдорининг ўсиши ҳамда маҳсулдорлигини оширилиши таъминланди. Давлатга бултургидан 4,9 минг тонна кўп гўшт, 5,7 минг тонна кўп сут, 24,8 миллион дона кўп тухум сотилди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг меҳнат муваффақиятлари партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, совет ва хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ҳамда сиёсий ишлари, пахтачиликда ва деҳқончилик ҳамда чорвачиликнинг бошқа барча тармоқларида юксак пировард натижаларга эришиш учун социалистик мусобақага бошчилик қилган коммунистлар ва комсомолларнинг авангардлик роли ошганлиги туфайли эришилди.

Область меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатига амалий ишлар билан жавоб қайтариб, етиштирилган бутун ҳосилни нобуд қилмай тезлик билан йиғиб-териб олиш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар. Область пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга қўшимча равишда 60 минг тонна пахта топширишга ва республика хирмонига ярим миллион тонна Тошкент пахтасини қўшишга қарор бердилар.

Область партия ташкилотлари, совет, хўжалик органлари, колхозлар, совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг талабларини ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини бажара бориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини янада оширишга эришишга азму қарор бергандилар. Область хўжаликлари ўн биринчи беш йиллик иккинчи йили социалистик мажбуриятларини бажариш билан бир вақтда 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўтказиш, чорвани қишловдан муваффақиятли олиб чиқиш, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда ва уларни давлатга сотишда янги-янги муваффақиятларга эришиш, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини муносиб нишонлаш борасидаги ишларни кенг авж олдириб юбордилар.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ТОШКЕНТ	0,72	102,16	0,83	99,09
Хоразм	1,42	88,95	1,77	74,38
ҚҚАССР	1,43	84,12	1,82	69,08
Бухоро	1,01	83,01	0,78	30,32
Навоий	1,17	77,87	1,45	50,42
Сурхондарё	1,09	76,10	1,13	51,05
Сирдарё	1,16	72,73	0,94	75,78
Наманган	1,13	67,21	1,02	42,55
Жиззах	1,51	66,55	1,16	65,34
Андижон	1,30	65,07	1,91	41,35
Қашқадарё	1,34	63,42	1,62	44,47
Самарқанд	1,33	61,87	1,55	44,93
Фарғона	1,09	60,32	1,58	38,27
Республика бўйича:	1,20	73,33	1,35	55,82
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Навоий	2,35	106,70	3,20	67,93
Сурхондарё	1,59	90,72	2,27	73,32
Наманган	1,36	77,92	2,27	19,90
Қашқадарё	2,49	67,41	2,30	35,07
Бухоро	1,56	66,28	0,83	3,33
Республика бўйича:	1,89	82,69	2,23	56,74

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг СССР Министрлар Совети ҳузуридаги доимий ваколатхонаси катта референти ўртоқ Яков Ефимович Дидовични Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар ҳурмат тахтасига ёзиладилар.

Коммунистик райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Алимов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ли**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Налибоев**, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ **Каримов**, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Абдуллаев**, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси ўртоқ **Султонова**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Толипов**.

Ўрта Чирчиқ райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Муслимов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мирёқубов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Когай**, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ **Тўлаганов**, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Арбузов**, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси ўртоқ **Ҳайдаров**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ҳикматов**.

Хонқа райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Жуманиёзов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Жуманиёзов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Юсупов**, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ **Умаров**, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Саидметов**, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси ўртоқ **Собиров**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ҳакимова**.

Беруний райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ражапов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Алимов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Рўзимов**, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ **Ортиқбоев**, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Дербисолиев**, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси ўртоқ **Хожибов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Хожиев**.

Олот райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Бобоқулов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Хатабов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Бобоев**, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ **Бобоев**, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Тўраев**, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси ўртоқ **Қўзиев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Худойназарова**.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ОҚСИЛГА БОЙ, ДОНИ ТЎЛА МОЙ

Бир тонна янги ўрилган беда — бу 200 килограмм сут демак! Қуруқ пичан ҳолдаги бир тоннаси эса атиги 80 килограмм сут беради! Кўриниб турибдики, тафовут анчагина. Хўш, бунга сабаб нима? Ҳамма гап протеинда. Бу модда барра беда баргларида мўл бўлади. Беда офтобда бироз тургач қурийди, кейин унга сал қўл теккизилса ҳам барглари ундай тўкилиб кетади.

Бедадан ўт талқони, сенаж тайёрлашда фойдаланиш мумкин, шундай қилинганда оқсил кўпроқ сақланиб қолади. Кўпчилик хўжаликларда худди шу тахлитда иш тутишади. Аммо бу қўшимча меҳнат ва маблағ сарфлашни талаб қилади. Бунинг устига баъзан дала ишлари авжига чиққанда ҳамма ҳам бунга вақт топа олмайди.

Оқсилга бойлиги жиҳатидан бедадан қолишмайдиган озуқа экини бормикан? Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг Меҳнатни илмий ташкил этиш республика маркази ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Тихон Павлович Шчербаковнинг диққатини соя экини ўзига тортди.

Ҳақиқатан ҳам, соя мўъжизавий ўсимлик! Уни «оқсил маликаси» деб бежиз айтишмайди. Соядан хилма-хил овқатлар тайёрлаш мумкин. У фақат таом эмас, балки юзлаб номга эга бўлган лак, бўёқ, пластмасса, совун, леколиум, глицерин манбаидир.

Соя донининг таркибида 20 процентгача ёғ бор. Соядан олинган ёғ одам организми учун тўйимлилиги ва ҳазм бўлишига кўра сариёғдан қолишмайди.

Бироқ Тихон Павлович биринчи навбатда бу экиннинг алмашлаб экишдаги, айниқса, озуқа резерви соҳасидаги афзалликларига қизиқди. Бедадан қолишмайдиган соя тупроқни азотга бойитади, гектарига 130—140 килограммдан азот тўплаб, 40 центнердан илдиз қолдиқларини қолдиради. Ям-яшил соя бедадан бир ярим баравар тўйимлироқдир. Яхши навдаги соя донининг ярми ҳазм бўладиган протеиндан иборат. Яна бир афзаллик шундаки, соядаги оқсил қаттиқ дон таркибида бўлади, бу ташишга, узоқ сақлашга, қайта ишлашга қулайдир.

Хўжаликда соя экилса, демак рационларга протеинли қўшимча бор, деб ҳисоблаш мумкин. Қўшимча бўлганда ҳам жуда самарали қўшимча: 10 килограмм маккажўхори силосига (бу бир озуқа бирлигига тенг) бир килограмм соя қўшилса, уч озуқа бирлиги ҳосил бўлади... Ҳатто буларнинг ярми миқдорида аралаштирилса ҳам соф маккажўхори силосидан уч баравар тўйимли озуқа олинади.

Соячи тажриба учун экиб кўришганда шу нарса аниқландики, бу экин қанча жануб томонга сурилиб борса, шунча серҳосил бўлади. Мамлакатнинг ўрта минтақасида бу экин умуман пишиб етилмайди. Қримда бу экин гектарига муттасил 20 центнердан, Тожикистонда ва республикамизда ўтказилган тажрибалар кўрсатишича, 30 центнердан ва бундан ҳам кўп ҳосил берган. Мана бизда қандай имкониятлар бор экан! Бу экинни Ўрта Осиё республикалари далаларида кўпроқ экиш зарурлиги партия XXVI съезди қарорларида ҳам кўрсатилган. Шундай қилиб, соя — беда ёки бошқа озуқа экинининг ўриндоши эмас, балки уларнинг сафдошидир. Тихон Павловичнинг асосий хулосаси шундай.

Шчербаков шунчаки гап билан колхоз ёки совхозга боришни ўзига эп билмайди. Меҳнатни илмий ташкил этиш республика маркази — асосан хўжаликлар билан шартнома асосида ишлайдиган жорий этувчи ташкилот. Шунинг учун НОТчиларнинг тақдим этаётган материаллари нимани қандай қилиш ҳақидаги тавсияномалардангина иборат бўлмаслиги керак, балки илмий асосда ташкил этилган ишнинг натижаси ҳам бўлиши зарур.

Тихон Павлович худди шундай тажрибани Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институтидаги катта майдонларда ўтказди. Бу ерда соянинг бир қанча яхши навлари — «Дўстлик», «Юлдуз», «Оснёлик», «Ўзбекистон—2» навлари шоли-соя алмашлаб экишга жорий этиляпти. Тажриба даласида мавжуд техника ҳосилни ўстириш ва ўриб олишга мосланган: соя шоли сеялкасида экилади, ғўза культиваторида парвариш қилинади, «Нива» комбайнида ўриб олинади. Демак, бу тажрибани республикадаги ҳар бир хўжалик ўзида қўллаш имкониятига эга.

Меҳнатни илмий ташкил этиш республика маркази Навоий область Конимех районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози билан сояни жорий этишга шартнома тузди. Совхозда рационларнинг ярми оқсил билан баланслашмаганди.

Бу ерда сояни аввал экиб кўришган, бундан куйиб ҳам қолишган эди. Ҳисоботларда қайд этилишича гектаридан олинган дон бир центнердан ҳам кам бўлган. Демак, биринчи навбатда экинни қандай экишган, ишлов беришган, ўриб олишган — шуни чуқур таҳлил этиш керак. Маълум бўлишича, ажратилган майдонларнинг анчагина қисмига тўла экишмаган, бу ишни ўзибўларчилик қабилида амалга оширишган.

Аммо сояда «айб» йўқ, иш сифатсиз бажарилган, деган сўзга ишонтириш осон эмас. Демак, иккинчи қадам — бу одамларни ишонтириш, исботлаш, ўргатишда... Асли ўзи сибирлик бўлган Улуғ Ватан уруши ветерани, Қозоғистон қўриғини ўзлаштиришда қатнашган Тихон Павлович ишни шундан бошлади. Собитқадам, ташаббускор бу одам ўз олдига қўйган мақсадни амалга оширишда бошқаларни ҳам олға чорлади. Бош агроном А. Пирназаров, бўлим бошқарувчилари Жумабой Қорабоев ва Жумабек Омонов, звено бошлиқлари Жўлдибой Шомуротов ва Ғани Алибоевлар бу ишга астойдил қизиқиб қолишди.

Дон учун соя етиштиришга 15 гектар ер ажратишди. «Ўзбекистон—2» навини экишди. Гектарига 50 килограммдан уруғ экилганди, у қийғос униб чиқди: гектарига 300 мингтагача кўчат олинди.

Лекин кейинчалик кутилмаган қийинчиликлар пайдо бўлди. Сув танқис келди. Хуллас, соя биринчи сув ололмади. Ўғит, техника масалаларида ҳам қийинчиликлар рўй берди...

Тихон Павлович райкомга, район ижроия комитетига тинчлик бермади. Шогирдларига эса «Ана шу қийин шароитларда ҳам соя яхши ҳосил беради, фақат қўлни қовуштирмай ишлаш керак», деди. Улар ҳалол ишлашди.

Соя ишончни оқлади! Мана қўлимизда якуний ҳужжатлар — Жўлдибой Шомуротов звеносида гектаридан 15,3 центнердан ва Ғани Алибоев звеносида 18 центнердан ҳосил олинган. Демак, ўртача 16,6 центнердан дон олинибди. Бу гектаридан 8 центнердан ҳазм бўладиган протеин демакдир. Қани бу рақамларнинг мағзини чақиб кўрайлик-чи.

Бўрдоқига боқилаётган қорамолларга бериладиган баланслашган рацион учун ҳар бир озуқа бирлигида 100 граммдан кам бўлмаган оқсил бўлиши зарур, демак ҳар гектар ердан деярли 8 минг озуқа бирлиги олинган. Ана шунча протеинга эга бўлиш учун 120 центнер маккажўхори дони керак! Аммо Тихон Павловичнинг айтишича, совхозда олинган ҳосил — бу дастлабки натижа, холос. Имконият эса ҳали чекланмаган. Агар бизнинг суғориладиган шароитимизда юқорида эслатганимиздек, 30 центнерлик ҳосил олинса, сояни бошқа бирор экинга қиёслаб бўлмайди!

Хўжаликда 130 гектардан зиёд майдонга жўхори соя билан аралаштириб экилганди. Бу дала ҳам Тихон Павловичнинг доимий назоратида бўлди. Жўхорининг ўзи кам оқсил экин. Унинг бир килограмм кўкпоясида — атиги 12 грамм ҳазм бўладиган протеин бўлади. Бироқ у серҳосилдир.

Совхозда бу аралаш экиндан унча юқори ҳосил олингани йўқ — гектаридан 500 центнер олинди. Лекин шунда ҳам бу деярли 150 центнер озуқа бирлигига ёки қорамолнинг семиришини ҳисобга олганда — бир тонна гўштга тенг!

— Бу хўжаликда соя экиш жорий этилиб, совхоз билан тузилган шартнома бажарилди, деб ҳисоблаш мумкинми? — сўрайман мен Тихон Павловичдан.

— Асло, асло, — дейди у қатъиятлик билан. — Биз жорий этиш деганда, кам маблағ ва меҳнат сарфлаб муттасил мўл ҳосил олишни тушунамиз. Совхоз раҳбарлари ва мутахассислари бошқа хўжаликларга: «Бизга келинг, даламизни кўринг, ўзингизда ҳам шундай қилсангиз, яхши натижага эришасиз», деганларидагина жорий этиб бўлдик, дейиш мумкин. НОТнинг иши, унинг пировард натижаси ана шундай.

Н. АЛЕЕВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги Меҳнатни илмий ташкил этиш республика марказининг бўлим мудири.

Суратда: НОТ маркази ходими Т. П. Шчербаков соя дастасини кўздан кечиряпти.
Б. Катанов фотоси.

МАҲОРАТ КЎРИГИ

«УЗКОЛХОЗСТРОЙ» БЎЙИЧА «ЭНГ МОҲИР ҚУРУВЧИ» НОМИНИ ОЛИШ УЧУН ЎТКАЗИЛГАН КОНКУРС ЯКУНЛАНДИ.

Яқинда Андижон областининг Олтинкўл районидаги «1 Май» ва «Коммуна» колхозлари территориясида қурилаётган объектларда байрамлардагидек тантана ҳукм сурди. Бу ерда «Узколхозстрой» бирлашмаси бўйича ғишт терувчилар ва сувоқчиларнинг анъанавий республика конкурси бўлиб ўтди. Ҳар галгидек бу йил ҳам маҳорат кўригида 60 га яқин уста қурувчилар иштирок этдилар. Уларнинг барчаси Автоном республика ва областларда ўтказилган худди шундай конкурсларнинг ғолибларидир.

Белгиланган план топшириқларини ошириб бажариш, объектларнинг тез ва сифатли қурилиши кўп жиҳатдан бинокорларнинг касб маҳоратига боғлиқ. Ана шуни ҳисобга олган бирлашма маъмурияти қурувчиларнинг малакасини оширишга, улар ўртасида меҳнат беллашувларини кенг авж олдиришга алоҳида эътибор бериб келмоқда. Шу боисдан ҳар йили қурувчилар ўртасида мунтазам равишда конкурслар ўтказиб бориш одат тусига айланган.

Конкурс қатнашчилари орасида Сурхондарё область Термиз районидаги 18-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна комплекс бригадасининг етакчиси, III даражали «Меҳнат шуҳрати» ордени кавалери Баҳодир Муҳитдинов, Нукусдаги 65-колхозлараро ихтисослаштирилган механизациялашган кўчма колонна пардозловчилар бригадасининг бошлиғи, Космонавтлар вимпели соҳиби Жолдос Жонхўжаев, «Узколхозстрой» аълочиси» нишондорлари шофирконлик ғишт терувчи Эргаш Адизов, самарқандлик ғишт терувчи Мўйсин Юсупов, бувайдалик ғишт терувчи Умрзоқ Ўтанов сингари донгдор қурувчилар ҳам бор эди. Маҳорат кўригида бой иш тажрибасига эга бўлган юқори малакали бинокорлар билан бир қаторда меҳнат беллашувида куч синашиб кўриш ва касб маҳоратларини намойиш этиш мақсадида кўплаб ёшлар ҳам қатнашдилар.

Мусобақа давомида республикамизнинг турли бурчакларидан келган энг моҳир ғишт терувчилар ва пардозловчилар бутун билим ва маҳоратларини намойиш этдилар. Юксак унумга эришиш, ҳар бир ишнинг сифатли бажарилиши учун курашиш конкурс қатнашчиларининг жанговар шиори бўлди. Уларнинг бажарган иш ҳажми ва сифати жюри аъзолари томонидан мунтазам назорат қилиб борилди. Беш кун давом этган меҳнат беллашуви барча бинокорларнинг ҳам ғоят катта касб маҳоратига эга эканликларини кўрсатди.

Ғишт терувчилар бу кўрик-конкурс давомида «1-Май» колхозида пойдеворлари олдиндан тайёрлаб қўйилган 13 та кооператив уй-жойларни тикладилар. Сувоқчилар эса «Коммуна» колхозида қад ростлаган 16 хонадонга мўлжалланган икки қаватли уйнинг ичкарисини ва кираверишларини сувоқдан чиқардилар. Ўз касбларини пухта эгаллаган ғишт терувчи ва сувоқчиларнинг ҳар бири кунлик нормаларини 2,5—3 баравар ошириб бажаришга эришдилар. Конкурс давомида бинокорлар жами 50 минг сўмликдан ортиқ қурилиш ишларини амалга оширишди.

Мусобақада «Ферганаоблколхозстрой» трестининг ғишт терувчилари Умрзоқ Ўтанов ва Раҳмонали Исломовлар ғолиб чиқиб биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлдилар. «Узколхозстрой»нинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Андижон область трестининг Хўжаободдаги колхозлараро механизациялашган кўчма колоннасидан Адҳам Ўрмонов ва Хабибулла Аҳмедовлардан ташкил топган ғишт терувчилар звеноси иккинчи ҳамда «Бухараоблколхозстрой» трестининг вакиллари Эргаш Адизов ва Давлат Баратовлар эса учинчи ўринни эгалладилар.

Сувоқчилар орасида эса «Андижаноблколхозстрой» трестига қарашли 41-колхозлараро ихтисослаштирилган механизациялашган кўчма колоннанинг сувоқчилари Нўъмонжон Бобоғозиев ва Иброҳим Ортиқовлар биринчи, «Ферганаоблколхозстрой» трестининг вакиллари Муҳаммаджон Толипов ва Умаржон Ҳайдаровлар иккинчи ҳамда Нукусдаги 65-колхозлараро ихтисослаштирилган механизациялашган кўчма колонна сувоқчилари Жолдос Жонхўжаев ва Умрбой Худойбергеновлар эса учинчи мукофотли ўринларни эгаллашди.

Конкурс ғолибларига қимматбаҳо мукофотлар ва эсдалик совғалари топширилди.

А. ЗОКИРОВ,
«Узколхозстрой» бирлашмаси матбуот марказининг мухбири.

СУРАТДА: конкурс ғолиблари Р. Исломов ва У. Ўтанов ўртоқлар.
М. Миржалолов фотоси.

ШАНБАЛИК ТАРАДДУДИ

Республиканинг меҳнат коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига 18 декабрь куни Коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисида москваликларнинг ватанпарварлик ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар.

«Главсредазирсовхозстрой»га қарашли Тошкент ёғочсозлик комбинати ходимларининг ҳаммаси шанбаликка чиқади. Улар шу куни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиб беш юздан кўпроқ дераза ва эшик блокларини тайёрлашга қарор қилдилар. Бу эса одатдаги иш кунида тайёрланганидан анча кўпдир. Тайёрланган буюмлар Қашқадарё, Бухоро областларининг ва Қорақалпоғистоннинг қўриқ ерларидаги янги қурилишларга жўнатилади.

Бухоро пиллакашлик фабрикасининг илғор ходимлари Валентина Дурова, Фотима Вахобова, Ганна Сивак шанбаликда икки ярим-уч смена нормасини бажаришга аҳд қилишган. Меҳнат байрами куни корхонада 1200 дан кўпроқ киши ишга чиқади. Улар беш юз килограмм ипак тайёрлайдилар.

Қўқон тикув фабрикасининг коллективи 18 декабрь куни эллик минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилди. Бу эса оддий иш кунидагидан анча кўпдир. Шу куни бу маҳсулотнинг қарийб учдан бир қисми йил бошидан буён тежалган материаллардан тайёрланади.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

АМАЛИЙ ЁНДАШУВ

Совет—Эфиопия музокараларининг якунлари ҳамон жаҳон матбуотининг аътиборини ўзига тортиб турибди. Чет эл оммавий ахборот воситалари Л. И. Брежнев ва Менгисту Хайле Мариам ўртоқларнинг Кремлда сўзлаган нутқларини, Совет—Эфиопия ҳужжатларини шарҳлаб, Москвада энг муҳим халқаро проблемаларни ҳал этишга амалий ёндашиш намоён этилганлигини қайд қилмоқдалар. СССРнинг ривожланаётган мамлакатларга нисбатан равшан ва изчил сиёсатига юксак баҳо бермоқдалар.

Л. И. Брежневнинг Эфиопия делегацияси шарафига ўтказилган қабул маросимидаги нутқи, Совет Иттифоқининг кескинликни юмшатиш ва халқаро тинчликни мустаҳкамлаш учун, барча мамлакатлар ва халқлар ўртасида тенг ҳуқуқли муносабатлар учун курашишга аҳд қилганлигининг янги далилидир, деб ёзади **«Эфиопиэн геральд»** газетаси. Эфиопияда чиқадиган бошқа бир газета **«Аддис земен»** бундай деб уқтиради: Совет Иттифоқи социалистик қурилиш соҳасида орттирган жуда бой тажриба мустақил ривожланиш йўлига ўтган барча давлатлар учун ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлиб, янги социал адолат ва тенглик жамияти қуриш ишида илҳомбахш намуна ва ишончли гарантия бўлиб хизмат қилади.

Аддис-Абебадаги **«Серто адер»** газетаси Совет — Эфиопия ҳамкорлигини «Улуғ давлат билан ёш ривожланаётган давлат ўртасидаги муносабатларнинг намунаси» деб атайди.

Л. И. Брежнев Қўшма Штатларнинг Африка мамлакатлари ички ишларига аралашиш йўлидаги уринишларини фош қилиб ташлади, деб ёзади **Конго ахборот агентлиги — КАИ.** Совет давлатининг бошлиғи Вашингтон Преториядаги ирқчи режимни Анголага, Мозамбикка ва бошқа давлатларга қарши ҳарбий ҳуружлар қилишга рағбатлантиришда, Африкани ҳарбий базалар халқасига ўраб олишга интилишда айблади.

Москвадаги музокарларда Исроилнинг Ливанга қилган агрессияси кескин қораланди. У ерда агрессор Қўшма Штатларнинг йўл қўйиб беришидан фойдаланиб, Фаластин ва Ливан халқларига қарши ёвузлик қилмоқда, дейилади **Адан радиосининг** шарҳида (ЯХДР).

«СССР ҳарбий блокларнинг кенгайтирилмаслиги тарафдоридир» деган сарлавҳа остида Ғарбий Берлиндаги **«Вархайт»** газетаси Л. И. Брежневнинг нутқини шарҳловчи мақола эълон қилди. Совет раҳбари Ғарбнинг иқтисодий фронтдаги ҳаракатларини ҳам кескин танқид қилиб, империалистлар Африка мамлакатларини тобора қарз сиртмоғига солиб қўймоқдалар, уларнинг табиий бойликларини андишасизларча талон-тарож қилмоқдалар, деб айтди.

Л. И. Брежнев ўз нутқида ривожланаётган ва кун сайин чуқурлашиб бораётган Совет—Эфиопия алоқаларини юксак баҳолади, — деб уқтиради Кубадаги **«Гранма»** газетаси. Яқин ва Ўрта Шарқда, Лотин Америкасида, Африка ва Осиёда қонли можаролар чиқараётган империализм, реакциянинг ва янги мустамлакачиликнинг халққа қарши сиёсатига барча тинчликсевар мамлакатлар ва халқларнинг бирлиги ҳамда бирдамлигини, уларнинг ядровий фалокатга йўл қўймасликка, ўзларининг ҳаққоний ҳуқуқлари ва манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга бўлган иродасини қарама-қарши қўйиш зарур, деган қатъий фикр билдирилди.

(ТАСС).

КЕСКИН ВАЗИЯТ САҚЛАНМОҚДА

БАЙРУТ. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Ливан территориясининг оккупация қилиб олинган бир қисмини қайтариб беришни номаълум муддатгача узайтиришга интилиб, кескинликни тинимсиз кучайтирмоқдалар. Кеча исроиллик агрессорлар ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни икки марта буздилар. Улар тушдан кейин Захли шаҳри ғарбидаги Сурия қўшинларининг позицияларига миномет ва милтиқлардан ўт очдилар. Бир соат ўтгандан кейин интервенциячилар ўт очишни кучайтириб, танклар ва ўзиюрар қуролларни жангга солдилар. Сурия қўшинлари жавоб ўти очишга мажбур бўлдилар, деб хабар қилинади Сурия ҳарбий вакилининг САНА агентлиги орқали тарқатилган баёнотида.

Ливан матбуотининг ёзишича, Исроил мудофаа министри Шарон Сурия қўшинларига ва Фаластин қаршилик ҳаракатининг қуролли бўлинмаларига Бекаа водийсида ҳам, шунингдек Ливаннинг шимолида ҳам зарба уриш планини тузиб чиқди. Бу ердагилар мазкур план исталган пайтда амалга оширилиши мумкин, деб хавфсирамоқдалар.

Алей шаҳрида ва унинг атрофларида ҳаддан ташқари мураккаб ва портлаш хавфини туғдирувчи аҳвол сақланиб турибди. Бир ҳафтадан кўпроқ вақтдан бери у ерда исроиллик оккупациячилар қўллаб-қувватлаб турган қуролли ўнг христианларнинг бўлинмалари билан миллий ватанпарвар кучларнинг отрядлари ўртасида ўқтин-ўқтин шиддатли тўқнашувлар бўлиб турибди.

Исроил армиясининг бўлинмалари бир-бирига қарши томонларни «ажратиш» баҳонаси билан кеча Байсур ва Кабир Шамун аҳоли пунктларига кириб олдилар.

Маҳаллий ҳукумат ва жамоат — сиёсат доираларида Ливан тоғларида вужудга келган аҳвол жуда қаттиқ ташвиш туғдирмоқда. Мамлакат президенти Амин Жмайел фақат Ливан душманларининг манфаатларига хизмат қиладиган тўқнашувларни тўхтатиш мақсадида манфаатдор томонларнинг вакиллари билан кенгаш ўтказди.

«Байрутнинг қаҳрамонона кураши халқларнинг империализмга, мустамлакачиликка қарши умумий тарихига абадий ёзиб қўйилади. Бу кураш тараққийпарвар, демократик ташкилот раҳбарлигида курашишга азму қарор берган ҳар қандай халқ агрессорнинг устун кучларига муваффақиятли қаршилик қила — олишини яққол кўрсатди», — деди Ливан миллий ватанпарвар кучлари марказий сиёсий кенгашининг раиси Валид Жумблат Жазоирдаги «Революсьон Африкэн» ҳафтаномасининг мухбири билан суҳбатда.

В. Жумблат Ливан миллий ватанпарвар кучлари билан Фаластин қаршилик ҳаракати ўртасидаги жанговар иттифоқни юксак баҳолаб, ҳозир фаластинлик жангчилар Байрутдан кўчирилгандан кейин ҳам улар Ливан тараққийпарвар кучларининг «қуролдош қардошлари ва стратегик иттифоқчилари» бўлиб қолабералилар, деб уқтирди.

Ливан миллий ватанпарвар кучларининг раҳбари агрессорнинг Исроилга Ливан жанубий районларини назорат қилиш ҳуқуқини берадиган ва аслида мамлакатни Тель-Авивнинг гумаштасига айлантириб қўйиши мумкин бўлган «Сулҳ» шартномаси, деб аталган шартномани Ливанга тиқиштириш йўлидаги уринишларини танқид қилди.

В. Жумблат Яқин Шарқдаги аҳволни бартараф этиш масалаларига тўхталиб, «Рейган плани»ни ҳам қоралади, бу план таслимчиликдан иборат Кэмп—Дэвид битимларининг давомидир, деди у. Яқин Шарқда тинчлик ўрнатишнинг ҳар қандай плани Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида ва Ғазо секторида мустақил Фаластин давлатини барпо этишни кўзда тутиши лозим, деди у.

Исроилда Ливандаги агрессив урушга қарши норозилик кампанияси кенгайиб бормоқда. Бу курашга кун сайин тобора янги-янги жамоат ташкилотлари ва группалари қўшилмоқда. Кеча Тель-Авивда оккупация қилиб олинган территорияларидаги араб халқлари билан бирдамлик намойиши бўлиб ўтди, унда Исроил армиясининг собиқ ҳарбий хизматчилари қатнашдилар, улар Исроил раҳбарларининг агрессив сиёсатига қарши норозилик белгиси сифатида Ливандаги урушда қатнашишдан бош тортган кишилар эди.

Ливандаги урушга қарши комитетининг ташаббуси билан бугун Қуддусда норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишда шаҳар жамоатчилигининг юзлаб вакиллари қатнашдилар. Намойишчилар Исроилнинг ҳамма қўшинларини Ливандан дарҳол олиб чиқиб кетишни ва «Жинояткор Бегин-Шарон ҳукумати» истеъфога чиқишини талаб қилувчи плакатларни кўтариб ўтдилар.

СССР—ТУРИЗМ МАМЛАКАТИ

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Финляндиядаги йирик саноат ва маданият маркази — Тамперда «Совет Иттифоқи—туризм мамлакати» кўргазмаси очилди.

Советлар мамлакати ҳақида, унинг саноатни, маданият ва спортни ривожлантиришдаги ютуқлари ҳақида ҳикоя қилувчи бу экспозиция бундан олдин Кеми ва Сейняйоки шаҳарларида катта муваффақият билан намойиш қилинган эди.

Совет Иттифоқига сафар қилаётган фин туристлари йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. СССРда турист маршрутларининг турли-туманлиги ҳамда унинг гўзал табиатигина эмас, совет кишиларининг меҳмондўстлиги ҳам бунга сабаб бўлмоқда, деди туризмни ривожлантириш давлат марказининг директори Б. Пильстерм кўргазма очилишида сўзлаб, у 1981—1985 йилларга мўлжалланган туризм соҳасида ҳамкорлик қилиш Совет-Финляндия программасини муваффақиятли бажарилаётганлигини таъкидлаб, икки мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли муносабатларнинг бутун комплекси яхши ривожланаётганлигини қайд этди.

«ҚУРОЛЛАНГАН ХАЛҚ ЕНГИЛМАСДИР!»

МАНАГУА. (ТАСС мухбири). Никарагуадаги Чинандега департаментининг Санпедро қишлоғи аҳолиси тонгга яқин Гондурас чегараси томонидан эшитилган автомат отишмаларидан уйғониб кетди. Лекин сомосочи тўдаларнинг навбатдаги иғвогарлиги деҳқонларни ғафлатда қолдирмади. Милтиқлар билан қуролланган деҳқонлар аввалдан тайёрланган траншеяларда позицияларни эгалладилар. Бандзорлар орасидан кўринган бандитлар қарши ҳужумга дуч келдилар ва шармандаларча жуфтакни ростлаб қолдилар.

Сан-педро ва Никарагуадаги Чинандега ва Нуэва-Сеговия департаментларининг чегарада жойлашган бошқа аҳоли пунктлари халқ лашкарларининг маркази бўлиб қолди. Сандино халқ армияси лашкарлар ёрдамида сўнгги тўрт ой мобайнида Гондурасдан Никарагуа территориясига суқулиб кириб олган контрреволюционерлардан қарийб 400 кишини қириб ташлади. АҚШ Марказий разведка бошқармаси ҳамда Гондурас ҳарбийларидан таълим олган ва қуролланган собиқ сомосачилар чегара районларида деҳқонларни террор қилишга, кўприклар ва электр линияларини портлатишга уринмоқдалар.

Шу кунларда Никарагуанинг барча департаментларида сандиночи халқ милициясига кирган кўнгиллиларни ҳарбий жиҳатдан тайёрлашнинг навбатдаги босқичи давом этмоқда.

Бу тадбир «Қуролланган халқ енгилмасдир!» шиори остида ўтмоқда.

НОРОЗИЛИК ЎСМОҚДА

БРЮССЕЛЬ. Европа Иқтисодий Ҳамжамияти аъзоси бўлган мамлакатларда мана шу халқаро савдо-иқтисодий бирлашмаси сиёсатидан норозилик ўсиб бормоқда. «Ўн мамлакат» жамоатчилигидан сўраб кўриш якунлари, жумладан ана шундан далолат беради. Бу сўраб кўриш якунлари «Евробарометр» деб аталган брошюрада эълон қилинган. Англияда аҳолининг кўпчилиги ўз мамлакатининг «Умумий бозор»да бундан буён қатнашишига қарши чиқмоқда (аҳолининг 43 проценти «қарши» бўлиб, атиги 27 проценти «ёқлаб» чиқмоқда).

ВИА АГЕНТЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ. Вьетнам ВИА ахборот агентлиги Таиланд томонининг гўё Вьетнам қўшинлари сентябрь ойида Таиланднинг территориясига бостириб кирди, деган даъволарини рад этди. Бу уйдирмалар, дейилади ВИА баёнотида, Вьетнамнинг холис ниятини қоралашга, Жануби-Шарқий мамлакатлар ўртасида ўтказиладиган мулоқотга халақит беришга қаратилгандир.

ЛЕЙБОРИСТЛАР ПОЗИЦИЯСИ

ЛОНДОН. Лейбористлар ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун қатъий кураш олиб бориш ниятидадирлар. Мамлакат етакчи оппозициячи партия раҳбари М. Фут шу гапни айтди. У Кембриждаги митингда нутқ сўзлаб, лейбористлар Буюк Британия бир томонлама ядровий қуролсизланишга ва жумладан, Америка ядровий ракеталарининг Британия территориясида жойлаштиришни тақиқлашга эришишга ҳаракат қилади, деди.

«Башарти, ядровий қуроллар қачон бўлса ҳам ишлатилган тақдирда, — деди лейбористлар партиясининг бошлиғи, — бу нарса бутун инсониятнинг қириб ташланиши бошланганлигини билдиради».

Мард майдонда синалади

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

БУГУН — ҲАММА ПАХТАКОР

Республика тайёрлов пунктларига 18 октябрь эрталабигача 4.319.335 тонна пахта, шу жумладан, 322.489 тонна ингичка толали пахта келтирилди. 2.188.000 тонна «оқ олтин» машиналарда териб олинди.

Ўтган куни 70.879 тонна пахта, шу жумладан 7.365 тонна ипак пахта топширилди. Бир кунда 52.720 тонна «оқ олтин» агрегатлардан бўшатилди.

ҚҚАССР

Беруний районы пахтакорлари Автоном республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажарганлик ҳақида рапорт бердилар. 12 минг гектар майдондан 46 минг тоннадан зиёд хом ашё йиғиштириб олинди. Гектаридан олинган ҳосил 38,5 центнерни ташкил этди. 30 минг тонна пахта машиналарда териб олинди. Районда 14 та терим комплексига бирлашган 250 та машинанинг ҳар бири ўртача 140 тоннадан пахта терди. Берунийликлар хирмонга яна 9 минг тонна пахта топширишни кўзлашяпти.

Деҳқонлар давлатга чорвачилик, мева-сабзавот маҳсулотлари, полиз ва узум топшириш планларини ҳам бажаришди.

Хоразм

Хонқа районы пахтакорлари 41 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топшириб, йиллик планни уддаладилар. Ҳосилдорлик 39 центнерни ташкил этди.

Ғолиб райондаги Охунбобоев номли колхозда ҳосилдорлик 46 центнерга, Карл Маркс номли, «Октябрь 40 йиллиги», «Хоразм» ва «Победа» колхозларида эса 40—42 центнерга етказилди.

Район деҳқонлари давлатга қўшимча 5 минг тонна пахта топширишга ҳамда ҳосилдорликни 44 центнерга етказишга сўз беришди.

Тошкент

Коммунистик районы пахтакорлари йиллик планни бажардилар. Тайёрлов пунктларига 27.259 тонна хом ашё топширилди. 7.824 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олинди. Эришилган бу меҳнат ғалабасига «Политотдел», «Правда», «Ўзбекистон» колхозларининг пахтакорлари муносиб улуш қўшдилар.

«Политотдел» колхозидан механик-ҳайдовчи Баҳодир Монасов 193 тонна, шу хўжаликдан Шуҳрат Эргашев 164 тонна пахта териб, район механизаторлари ўртасидаги мусобақада юқори кўрсаткичга эришдилар. Свердлов номли колхоз механизатори Виталий Ким мавсумда 168 тонна «оқ олтин» териб берди.

Коммунистик районы пахтакорлари **ҳосилдорликни гектарига 41 центнерга етказишга ва камида 32 минг тонналик хирмон яратишга азму қарор қилдилар.**

Ўрта Чирчиқ районы деҳқонлари йиллик маррадан ўздилар. Район пахтакорлари 45.350 тонна «оқ олтин» топшириб, унинг 87 процентини машинада териб олдилар. Охунбобоев номли, «Ленин йўли», Свердлов номли, Энгельс номли, «Партия XXII съезди» колхозларининг деҳқонлари ва Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институти ўқув хўжалиги коллективи юксак кўрсаткичларга эришдилар. 200 тонналик маррадан ўзиб кетган пешқадам механизаторлар сафида М. Неъматуллаев, А. Бегалиев ва А. Усмоновлар бор.

Район пахтакорлари умумий хирмонни 54 минг тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

Бухоро

Олот районы деҳқонлари пахта тайёрлаш планини адо этишди. Тайёрлов пунктларига 35.350 тонна хом ашё топширилди. Гектаридан 35 центнердан ҳосил олинди. Бу муваффақиятга Крупская номли, Энгельс номли, Файзулла Хўжаев номли, Навоий номли, «Ленинград», «Оқ олтин», «Ленин йўли» колхозлари салмоқли улуш қўшдилар.

Рўзигул Ҳазрапова, Исо Чориев, Жуматурди Бегиев бошлиқ бригадалар гектаридан 40—45 центнердан ҳосил олдилар.

Район пахтакорлари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан тағин 10 минг тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилишди.

Фарғона

Фарғона районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоздан **Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Абдувоҳид Бойбуллаев** ва Бувайда районидаги «Партия XX съезди» колхозидан **Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати Мамадали Усмонов бошлиқ бригадалар социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар.**

Мамадали Усмонов бригадаси деҳқонлари қабул пунктига 455 тонна хом ашё жўнатишди. **Уларнинг мажбурияти қўриқ майдонлардан 1.000 тонна ҳосил олиб, ҳосилдорликни 63 центнерга етказишдан иборат. А. Бойбуллаев бригадаси деҳқонлари топширган ҳосил 340 тоннани ташкил этди. Улар айни кунларда 60 центнерлик марра учун курашмоқда.**

Навоий

Навоий районидаги «Ленин йўли» колхозидан **Ленин ордени кавалери Сиддиқ Жамолов бошлиқ бригадаси коллективи 83 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 65 центнердан ҳосил олиб, социалистик мажбуриятини бажарди.** Мавсумда 12 тонна пахта терган Аллома Саломова ва хирмонга 9 тонна дурдона билан ҳисса қўшган Хуршида Ашрапова аъло меҳнат қилдилар. Бригада коллективи СССР 60 йиллиги юбилейи шарафига гектаридан яна 10 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилди.

«Нарпай» совхозидан **Давлат Тўйчиев Навоий районидаги энг яхши механик-ҳайдовчилардан бири ҳисобланади.** Ўтган куни у бункеридан 6 тонна пахта бўшатди, мавсум бошидан буён тиклаган хирмони 270 тоннага етди.

Қашқадарё

Ғузор районидаги Карл Маркс номли колхоздан моҳир теримчи **Ойтўти Аҳмедова 15 тонна «оқ олтин» териб, шахсий социалистик мажбуриятини бажарди.** У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан 7 ноябргача яна 5 тонна пахта териб беришга аҳд қилди.

Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхозидан **Ҳамро Абдуллаев бошлиқ бригада хирмонга 192 тонна ингичка толали пахта топшириб, социалистик мажбуриятини бажарди.** 55 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил олинди. Деҳқонлар яна 44 тонна пахта топшириб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказишмоқчи.

Жиззах

Зарбдор районидаги **«Ленин йўли» совхози чўлқуварлари хирмонга 2.050 тонна қўриқ дурдонаси топшириб, йиллик планни бажардилар.** Хўжаликдаги Бозорбой Худойбердиев ва Абдураҳмон Қаршибоев бошлиқ бригадаларда гектаридан 25 центнердан ҳосил олинди. Абдумалик Абдураҳмонов, Азимжон Зокиров ва Одилжон Ҳакимов каби механизаторлар мавсум бошидан буён 100—140 тоннадан «оқ олтин» териб бердилар.

Совхоз деҳқонлари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан илгари қабул қилган мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва давлатга яна 1.000 тонна қўриқ пахтаси топширишга аҳд қилдилар.

Октябрь районидаги Собир Раҳимов номли совхоздан **Эркин Исоқов бошқарувчилик қилаётган бўлим азаматлари 400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан хом ашё олиб, социалистик мажбуриятни бажардилар.** Топширилган ҳосилнинг 95 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Илғор механизаторлар Холтой Тожибоев, Худойқул Аллаев ва Тоир Аслоновлар 170—185 тоннадан пахта тердилар.

Бўлим чўлқуварлари яна 150 тонна хом ашё топшириш мажбуриятини қабул қилдилар.

Наманган

Областда 100 дан зиёд бригада ва звенолар социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширяптилар.

Норин районидаги «Коммунизм» колхозидан **Акбарали Тешабоев бошлиқ бригадаси деҳқонлари районда биринчи бўлиб йиллик планни уддалашди.** Гектаридан 35,5 центнердан хом ашё олинди. Ҳосилнинг 90 проценти машиналарда терилди. Бригада коллективи 60 центнерлик марра сари курашмоқда.

Сурхондарё

Областда 8 та хўжалик, 67 та бўлим ва 658 та бригада социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширишни давом эттирмоқда.

Гагарин районы деҳқонлари ингичка толали пахта тайёрлаш планини бажардилар. Улар 42.682 тонна саноат учун қимматли хом ашё топширдилар. Гектаридан олинган ҳосил 29,4 центнерни ташкил этди. Район деҳқонлари бу кўрсаткични 38 центнерга, ялпи ҳосилни 55 минг тоннага етказишга сўз беришди.

Шу район механизаторлари машина терими планини бажардилар. Агрегатлар билан 44.350 тонна хом ашё териб олинди.

Ленин йўли районидаги **Қосим Раҳимов номли совхоз деҳқонлари пахта тайёрлаш планини адо этишди. Хирмонга 12.536 тонна «оқ олтин», шу жумладан 9.240 тонна ингичка толали пахта жўнатилди.** Гектаридан 34,8 центнердан ҳосил олинди. 9.200 тонна пахта «пўлат этак»лардан бўшатилди. Ҳар бир агрегатнинг иш унуми 110 тоннани ташкил этди. Хўжалик пахтакорлари ялпи ҳосилни 17.500 тоннага етказиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Андижон

Москва районидаги «Октябрь» колхозидан **Раънохон Абдуллаева СССР 60 йиллиги шарафига 15 тонна пахта териш ташаббуси билан чиққан эди. У ана шу мажбуриятини шараф билан уддалади.** Раънохон республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатидан руҳланиб, хирмонга яна 5 тонна пахта билан ҳисса қўшишга аҳд қилди.

Советобод шаҳрининг 200 нафар аҳолиси пахта теримида актив қатнашмоқда. Улар мавсум бошидан буён 70 тонна пахта териб бердилар. Маҳбуба Рустамова, Давлатхон Мирзаҳакимова, Ўлмасхон Муродоваларнинг ҳар бири кунига 80 килограмм ва ундан ҳам ошириб пахта теряпти.

Самарқанд

Пайариқ районы механизаторлари мусобақасида 17 октябрь куни қўриқ «Соҳибкор» совхозидан **Мутал Турғунбоев ғолиб деб топилди. У ўз машинаси билан 13 тонна пахта терди.** Мавсум бошидан буён эса 100 тонна «оқ олтин» териб берди. Илғор механизаторнинг мажбурияти — мавсумда 200 тонна пахта териш.

Оқдарё пахтачилик тажриба станцияси ходимлари юбилей йили планини адо этишди. Давлатга 470 тонна «оқ олтин» топширилди. Гектаридан 30 центнердан ҳосил олинди. Станция коллективи СССР юбилейини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб ҳосилдорликни 45 центнерга етказишга ва яна 250 тонна «оқ олтин» топширишга сўз берди.

Юбилей йилининг планлари ва социалистик мажбуриятларини уддаламоқ учун ҳамма жойда бениҳоя зўр қатъият ва сабот-матонат, техникадан ва одам ресурсларидан самарали фойдаланиш маҳоратини кўрсатиш, ҳамма резервларни ишга солиш зарур.

(Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатидан).

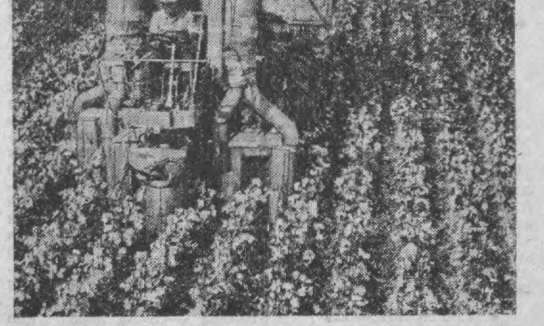

Машиналар муваффақият гарови эканлигини Свердлов районидаги Свердлов номли колхоз заршунослари ўз тажрибаларидан яхши билишади. Шунинг учун ҳам ҳар йили бу муҳим ишга алоҳида эътибор берилади. Ҳозир хўжалик пахтазорларида 30 та терим агрегатидан унумли фойдаланилмоқда. «Пўлат от» суворийлари ялпи ҳосилнинг 85 процентини бункерлардан тўкишга аҳд қилишган. Ваъдага вафо қилиш йўлида жасорат кўрсатаётган техника жиловкорларининг ҳар бири айни кунларда ҳам 6—7 тоннадан «оқ олтин» териб, хирмонга барака киритяпти.

Суратда: «зангори кема»лар пахтазорда.

А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

МАШИНАЛАР МАДАДКОР

Чўл шароитида пахта йиғим-теримини машиналар ёрдамида амалга оширмасдан туриб кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди. Биз ҳар йили 80—90 процент майдондаги пахтани «зангори кема»лар билан териб оламиз. Бу йил камида 4000 гектар майдондаги «оқ олтин» машиналар билан йиғиб-териб олинади ва давлатга юқори сифатли чўл пахтаси сотилади. Ҳозир пахта далаларида 80 та машина ишлаяпти. Машиналар малакали механизатор кадрлар билан таъминланган. Механик ҳайдовчиларимиз пахта териш агрегатларини икки сменада ишлатиб, кунига 250—300 тоннадан «оқ олтин» териб олишга эришмоқдалар.

Машиналар 9 та терим транспорт отрядига уюшган. Отрядларга бўлим бошқарувчилари раҳбарлик қилишяпти. Улар ихтиёрига терим машиналаридан ташқари 100 та тележка, 15 та юкловчи, 6 та техника хизмати кўрсатадиган машиналар берилган. Ўтган йили ҳар бир машинанинг ўртача иш унуми 120 тоннани ташкил этган эди. Юбилей йилида бу кўрсаткични 150 тоннадан оширишга ҳаракат қиляпмиз. Ҳар бир машина билан кунига ўртача 4,5—5 тоннадан «оқ олтин» йиғиб-териб олиняпти. Механик-ҳайдовчиларимиз машиналарнинг иш унумини янада ошириш мақсадида пахта йиғим-теримини ўзаро мусобақа асосида ташкил этмоқдалар.

Пахтани машиналар билан териб олишга эрта киришган Қурбон Мадатов, Қодир Жониев, Неъмат Саидов, Ризоқул Холов, Абдуназар Саидова, Бахтиёр Мансуров, Садорат Қурбонова ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳар куни бошқалардан кўп пахта териб, давлатга топширмоқдалар.

Қабул пунктига аъло сифатли ва толаси пишиқ «оқ олтин» топшириш бригада раҳбарларидан ташқари механик ҳайдовчиларимизнинг ҳам шарафли вазифаси ҳисобланади. Шу туфайли механизаторлар терим суръати ва сифатига алоҳида эътибор қилмоқдалар.

Совхоз дирекцияси, партия ва касаба союз комитетлари илғор механик-ҳайдовчиларни рағбатлантириб бориш мақсадида механик ҳайдовчилар орасида кўчма Қизил байроқ ҳамда 9 та вимпел ташкил этди. Мусобақа натижалари ҳар беш кунда якунланиб борилади. Социалистик мусобақада биринчи ўринни олган механизаторга байроқ билан 100 сўм, кўчма вимпелни қўлга киритган механик-ҳайдовчига 25 сўм пул мукофоти берилади. Беш кунликда энг кўп пахта терган механик-ҳайдовчилар шарафига Меҳнат Шуҳрати байроғи кўтарилади.

Йиғим-терим муддатини қисқартиришда машиналар асосий куч ҳисобланади. Шу сабабли асосий диққат эътиборни машина теримига қаратяпмиз. Юбилей йилида совхозимиз чўлқуварлари мажбуриятни катта олишган. Она-Ватанга 15 минг тонна «оқ олтин» топшириш учун қаттиқ кураш олиб борилаяпти. Ялпи ҳосилнинг 10 минг тоннаси машиналар бункеридан хирмонга тўкилади. Бу бизнинг республика партия ва ҳукумати Мурожаатига амалий жавобимиз бўлади.

Ш. МАХМАНАЗАРОВ,
Усмон Юсупов районидаги «Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» совхозининг бош инженери.

МАЖБУРИЯТ МАСЪУЛИЯТИ

Бугунги кунда Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз пахта далаларида ҳам меҳнат симфонияси авжида. Аслини олганда колхоз пахтакорлари юбилей йили планини ортиғи билан адо этганликлари ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекканларига қарийб ўн беш кун бўлди. Гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» териб олинди. Ҳосилнинг қарийб 90 проценти «зангори кема»лар бункеридан бўшатилди.

Бундай ютуққа йиғим-терим ипатоволиклар методи асосида ташкил қилинганлиги туфайли эришилди. Колхозда ҳамма пахта теримига ўзини сафарбар деб билди. Бригадалар, механик-ҳайдовчилар ва теримчилар ўртасида социалистик мусобақа ошкора йўлга қўйилганлиги яхши самара берди. Далада ишлаётганларга ғамхўрлик колхоз правленияси ва партия ташкилотининг диққат марказида бўлди. Кунига 8—10 процентга етказиб дур топширилди. Колхозда бундай кўрсаткичга ҳеч қачон эришилмаганди. Бунинг сири меҳнатни тўғри ташкил этиш, ишчи кучидан, ҳар бир техника воситасидан унумли фойдаланишга эришишда эканлиги амалда яна бир бор исботланди.

Эришилган муваффақиятлар колхозчилар кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб, янги зафарлар сари ундамоқда. Эндиги марра мажбуриятни ҳам қисқа муддатда бажаришдан, СССРнинг 60 йиллик тўйига муносиб туҳфа билан боришдан иборат бўлмоқда. Биринчилар қатори маррага етган Азим Ўсаров бошлиқ 8-бригада даласида ҳозирги куннинг ҳар бир соати, ҳар бир минутини ғанимат деб билган заршуносларнинг қўли-қўлига тегмайди.

— Хўжалигимизда пешқадам бригада бошлиқлари кўп, — дейди Азим Ўсаров. — Биз ҳам улар изидан бориб, юксак кўрсаткичларни қўлга киритмоқдамиз. Биринчи теримдаёқ гектаридан 34 центнердан хирмон кўтариб, дастлабки ғалабага эришдик. Ҳозир топширган пахтамиз 40 центнердан ошиб кетди. Ниятимиз юксак. Бу кўрсаткични 50 центнерга етказамиз. Шу долзарб дамларда бригадамиз механизатори С. Мелиевнинг меҳнати таҳсинга сазавор бўляпти. У ҳозиргача «зангори кема»си бункеридан 200 тоннадан ортиқ «оқ олтин» бўшатди.

Бригадир ҳамкорлигида дала айландик. Бу ерда ишнинг асосий қисми механизмлар зиммасига юкланган бўлса-да, қўл теримига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Улар ўртасида ким ўзарга беллашуви қизғин тус олган. Меҳнат мусобақасида Т. Мардонова, Ў. Ҳазратқулова, Т. Облоқулова ва Ҳ. Ҳайдаровалар олдинда боришяпти. Уларнинг ҳар бири мавсумда 7—8 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилишган. Графикдан ўзиб ишлаётган бу чеварлар марра сари дадил одимлашмоқда. Ҳозиргача уларнинг ҳар бири 5—6 тоннадан пахта териб хирмонга барака киритдилар.

Хўжалик аъзолари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан бир жон-бир тан бўлиб меҳнат қилиб, даладаги пахтанинг сўнгги граммигача териб олиш ишқида мардонавор меҳнат қилмоқда.

М. УЗОҚОВА.

ПЕШҚАДАМЛАР

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ленинград» колхози деҳқонлари Сирдарё районидагина эмас, балки областда ҳам илғор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Улар кўп йиллардан буён қўшни Ворошилов районидаги машъал Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари билан мусобақадош. Колхоз заршунослари юбилей йилида давлатга камида 7 минг тонна аъло навли пахта етказиб беришга аҳд қилишган. Айни кунларда мазкур хўжалик меҳнаткашлари катта меҳнат эвазига етиштирилган ҳосилни тез-у соз йиғиштириб олиш ниятида терим ишларини авж олдириб юборганлар.

Йиғим-терим айниқса, Ленин ордени кавалери Амир Синдоров, Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Анорбой Сафаров бошлиқ бригадаларда намунали олиб борилаётир. Бу ҳар икки бригада деҳқонлари СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллиги шарафига ҳар гектар майдондан йиллик пландаги 37 центнер ўрнига 60 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга азму-қарор қилганлар. Ҳозир бу пешқадам бригадаларда мажбурият ҳисобига пахта топширилмоқда.

Уста пахтакор Амир Синдоров бригада етакчиси сифатида алоҳида ибрат кўрсатди. У икки қаторли терим машинасида 12 иш кунида 123 тоннадан зиёдроқ «оқ олтин» териб тўкди. Мавсум охиригача 200 тонна пахта териш мажбуриятини олган.

Анорбой Сафаров етакчилик қилаётган бригаданинг механизатори Мамат Марқаев ҳам «зангори кема»сини юқори унум билан ишлатиб, бугунгача 111 тонна «оқ олтин» териб берди.

Юбилей йилида бу бригада азаматлари ялпи ҳосилнинг 85 процентини «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олишга аҳд қилишган.

Хўжаликнинг Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофоти лауреати Омонкелди Исаев, Мавлуда Жўрабоева, Жамол Саидов бошлиқ бригадаларида ҳам пахта терими юксак суръат билан олиб борилмоқда.

Қ. ХОЖИЕВ.

ДОЛЗАРБ ДАМЛАР

Фарғона области меҳнаткашлари олтин кузнинг олтин дақиқаларидан унумли фойдаланиб, терим суръатини сусайтирмай астойдил меҳнат қилмоқдалар. Шу кунларда областнинг қайси колхоз ва совхозида бўлманг, ҳаммаёқда пахтазор мардлик ва жасоратли меҳнат майдонига айланганлигининг гувоҳи бўласиз.

Йўлимиз Фарғона районига тушди. Қуёш уфқдан аста бош кўтариб, чор-атрофни ўзининг заррин нурларига кўмганда биз район маркази — Водилга кириб келдик. Райком биносига кириб борганимизда бизни район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Акбаров илиқ қарши олди. Котиб билан суҳбатимиз асосан районда машина терими қандай ташкил этилаётганлиги ҳақида борди.

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамизга учинчи Ленин ордени топширилишига бағишланган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида пахтачиликни интенсив ривожлантириш, комплекс механизациялашни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш юзасидан берган қимматли маслаҳатлари, йўл-йўриқлари районимиз механизаторларини ҳам илҳомлантириб юборди, — деди райком секретари. — Шу сабабли районимиз деҳқонлари СССРнинг шонли 60 йиллик . олтин тўйи нишонланадиган йилда она-Ватанга 35 минг тонна юқори сортли пахта етказиб бериш учун мардонавор тер тўкишяпти.

Фарғона районида бу йил ҳосилнинг 20 минг тоннаси «зонгори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олинади. Бунинг учун 8000 гектар майдондаги ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Бу йил ҳар бир машина билан ўртача 150 тоннадан ошириб пахта териб олиш мўлжалланяпти. Райондаги Ленин номли колхозда ялпи ҳосилнинг 80, Ильич номли, Ҳ. Турсунқулов номли Ҳ. Ҳакимзода номли, «Коммунизм» колхозлари ҳамда «Фарғона» совхозида эса 60—65 процент пахта машиналар ёрдамида териб олинади. Колхоз ва совхозларда йиғим-теримни намунали ташкил этиш мақсадида 16 та йиғим-терим транспорт отрядлари, 100 та звено тузилган. Афсуски ҳозирча қилинаётган ишлардан кўнглимиз тўлмаётир. Шу сабабли зарур чоралар кўрилаётир.

Машиналарнинг унумли ишлаши учун «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасида 4 та, колхоз ва совхозларда 12 та кўчма автоустановка ташкил этилди.

Бу йил Ленин номли колхоз механик-ҳайдовчиси Турсун Бойматов 300 тонна, Аҳмадбек Йўлдошев — 250 тонна, Бахтиёр Аҳмедов 220 тонна, Навоий номли колхоздан Эгамберди Юрсунов — 250 тонна, Шоди Давлатов — 200 тонна, Ҳ. Турсунқулов номли колхоздан Ҳамдамжон Ашуров 200 тоннадан пахта териб бериш юзасидан социалистик мажбуриятлар олишган.

Шу куни биз райондаги Навоий номли колхозда бўлдик. Йўлнинг икки чеккаси кенг пахтазор. Колхоз деҳқонлари бу йил давлатга 3700 тонна юқори аъло сифатли пахта етказиб беришга сўз беришган. Бу ерда машина теримига алоҳида эътибор бериляпти. Хўжалик механизаторлари етиштирган ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар ёрдамида териб олишга аҳд қилиб, астойдил меҳнат қилишяпти.

Йиғим-терим ишларига колхоз бош инженери Собиржон Маҳмудов ва бош агрономи Шодибой Темиров ўртоқлар бошчилик қилмоқда. Хўжаликда Эгамберди Юрсунов, Неъматжон Саидов, Усмон Султонов, Раҳимжон Каримов, Абдулазиз Фаёзов каби ўнлаб механик-ҳайдовчилар ишда намуна бўлишяпти.

Шу билан бирга қўл теримига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Айни кунларда пахта йиғим-теримида 1600 теримчи актив иштирок этяпти. Айниқса, кўпмингкилограммчилар ҳаракати кенг қулоч ёзган. Саломатхон Абдуқодирова, Гулчеҳра Сафаралиева, Илтимосхон Каримова, Гулсина Ҳошимова, Юлдузхон Исориева, Кумушхон Холиқова, . Пошшохон Абдураҳмонова каби ўнлаб чевар теримчилар кунига 200—220 килограммдан ошириб пахта теришга эришмоқдалар.

Хўжаликнинг Хўжа Шамшиев, Содиқ Ҳошимов, Абдували Низомов, Пошшохон Жўраева ва Абдуламит Ҳусанов раҳбарлик қилаётган бригадалар далаларини ҳам кўздан кечирдик. Бу коллективларнинг заршунослари ҳар гектар ердан 35—40 центнердан ҳосил кўтариш йўлида ўзаро социалистик мусобақани кун сайин авж олдиришяпти. Қўл терими ва «зангори кема» капитанларининг фидокорона меҳнатлари туфайли хўжалик пахтакорлари кунига 3,5—4 процент миқдорда давлатга пахта сотишга муваффақ бўлишяпти.

А. ТЎХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг мухбири.

Хивада Ўрта Осиёнинг машҳур олими Муҳаммад ибн Муса Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллигини нишонлашга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Келгуси йилнинг сентябрь ойида нишонланадиган мазкур сана олдидан олим туғилиб-ўсган юртда кўҳна обидалар, кўркам тарихий архитектура ёдгорликлари республикамизнинг қўли гул усталари томонидан қайта жилоланиб, таъмирланмоқда.

СУРАТДА: рассом Комил Султонов Тошҳовли комплекси шифтларидаги гулдор нақшларни таъмирлаш пайтида.

К. ОТАЕВ фотоси. [ЎзТАГ].

КАДРЛАР МАСКАНИ

Янгиқўрғон районн мева ва сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилган. Бу ерда СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга қаратилган ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда. Йил сайин халқимизга ширин-шакар ноз-неъматлар тортиқ қилинмоқда. Районнинг мева ва сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилганлиги кўплаб малакали кадрлар тайёрлашни тақозо этади. Ана шу масалани муваффақиятли ҳал этиш мақсадида район территориясида янги қишлоқ хўжалик техникуми қурилиб, ишга туширилди. Дастлабки қабул қилинган 200 ўқувчига Р. Аҳмедов, С. Назаров, Л. Юнусова каби тажрибали ўқитувчилар дарс бермоқдалар.

Студентлар техникумда олган билимларини амалиёт билан боғлаб олиб борадилар. Улар тажриба участкаларида мевали дарахт кўчатлари, шунингдек, цитрус ўсимликларини парваришлаш ва улардан мўл ҳосил олиш сирларини пухта ўрганадилар. Ҳозир 2,5 гектар ердаги лимонарий ва 3 гектар ердаги теплица қурилиши жадал олиб борилмоқда.

Илм масканида дастлабки йилданоқ физкультура ва спорт ишларини ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Бу ерда 10 та спорт секция иш олиб боряпти.

— Биз студентларга ҳар томонлама етарли шарт-шароитларни муҳайё қилишга ҳаракат қиляпмиз, — деди техникум директори Рашид Иброҳимов. — Ўқув кабинетлари, лабораториялар керакли жиҳозлар билан тўла таъминланган. 150 ўринли ётоқхонанинг ҳар бир хонаси намунали жиҳозланган.

Характерлиси шуки, техникум ўқитувчилари, ўқувчилари район хўжаликларида кўп йиллардан буён самарали меҳнат қилиб, бой тажриба тўплаган соҳибкорлар билан алоқани мустаҳкамлашмоқда. Улар вақти-вақти билан хўжаликларда бўлиб, илғор иш тажрибалари билан яқиндан танишмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси бўлажак мутахассисларнинг билимларини пухта ўзлаштириб олишларида катта ёрдам беряпти.

М. ИЛЕСОВ.

Ахборот

ДЎСТЛИК КЕЧАСИ

Яқинда Қўқонқишлоқ пахта тозалаш заводида СССР 60 йиллигига бағишланиб «Интернационализм — давримиз байроғи!» мавзуида дўстлик кечаси бўлиб ўтди. Бунда турли миллат вакиллари ўз ҳаёт ва меҳнат фаолиятлари ҳақида фикр алмашишди. Кеча охирида «Фебус» вокал-чолғу ансамбли қатнашчилари ижросида дўстликни мадҳ этувчи куй ва қўшиқлар янгради.

«АГИТПОЕЗД—82» ДАЛА КЕЗАДИ

Район партия комитети дала меҳнаткашларига қулайликлар яратиш мақсадида «Агитпоезд—82» ташкил этди. Унинг составидаги савдо, медицина, умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш, газлаштириш ходимлари пахтакорларга сидқидилдан хизмат кўрсатишмоқда.

Маданият бўлимининг халқ чолғу ансамбли ва штатсиз лекторларнинг чиқишлари пахтакорларга маънавий озуқа бериб, уларни янги марралар сари руҳлантирмоқда.

«ҚУВНОҚ АЁЛЛАР»

«Коммуна» колхози партия ташкилотининг ташаббуси билан хўжаликда бадиий ҳаваскорликка кенг ўрин берияпти. Бу ерда Оқилахон Содиқова раҳбарлигида ташкил этилган «Қувноқ аёллар» ансамбли район меҳнаткашларининг севимли меҳмони бўлмоқда.

Ансамбль қатнашчилари ижросидаги қадимий халқ қўшиқлари, ялла, лапар ва термалар замонавий руҳда янграб, кишиларга завқ бағишламоқда.

А. АСҚАРОВ.
Пахтаобод райони.

ҲАР ТЎҒРИДА

АВИАПОЧТА ҚАНДАЙ БОШЛАНГАН

Вашингтондан Нью-Йоркка 1918 йилнинг 15 майида 140 фунт хат ва бандероллар билан биринчи авиапочта жўнатилди. Бироқ, авиапочтанинг биринчи рейси саргузаштларга бой бўлди. Самолёт Вашингтоннинг Потомак паркидаги майдондан эрталаб соат 11 да кўтарилиши керак эди. Белгиланган вақтда паркка жуда кўп томошабинлар тўпланди. Биринчи авиапочта самолётини кузатишга Америка Қўшма Штатларининг президенти Вильсон етиб келди. Жорж Бойл раҳбарлигидаги экипаж «Куртис» самолётининг кабинасига ўтирди. Бироқ, механиклар самолёт паррақларини қанчалик айлантиришмасин барибир мотор ишга тушмади. Улар бунинг сабабини излаб самолёт моторини титкилай бошлашди. Ярим соатлардан сўнг носозлик ёнилғи бакида эканлигини аниқлашди. Маълум бўлишича, бак бўм-бўш экан: Бакка тезда бензин қуйилди ва самолёт учиб кетди. Филадельфияда қўниб ўтиши лозим бўлган самолёт учувчиси темир йўли тармоқларида чалкашиб кетди ва жанубий-шарққа томон уча бошлади. Йўлдан адашиб қолган учувчи қаерга келиб қолганлигини билиш мақсадида Мэриленд штатидаги Уолдорфга қўнди. Қўниш вақтида самолётнинг паррақлари шикастланди ва Вашингтонга 20 миль қолганда учиш тўхтатилди. Почтани Филадельфияга юк машинасида келтиришди. У ердан почта ниҳоят Нью-Йоркка самолётда етказиб берилди. Вашингтоннинг «Пэрейд» журнали яқинда ана шулар ҳақида ёзди.

(ТАСС).

ТАЙЁР ОШГА БАКОВУЛЛАР

ТЕКИНХЎР, ЮЛҒИЧ ВА КЎЗБЎЯМАЧИЛАРГА ОРАМИЗДА ЎРИН ЙЎҚ

Деҳқон тариқдек уруғдан кўчат етиштириб, уни музи эндигина эриб, илиган ерга экиб, парваришлаб, суғориб, чопиқ қилиб, ҳосилни пиширгунча қанча-қанча машаққат чекади. Айниқса, томорқа шароитида эртаги помидор етиштиришда кўпгина қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келади. Бунда юқори ҳосил учун ҳаракат эрта баҳорда, қишда эмас, балки аввалги йилнинг кузидан бошланади: томорқа шароити бўлганлиги учун миришкор экин майдонини қўл кучи билан юмшатади, маҳаллий ўғит солиб, ерни тўйдиради. Қишда —ҳамма ёқда қор ёғиб, қаҳратон совуқ бўлиб турган бир пайтда у кичкинагина парникка помидор уруғини сепиб, ундириб олади. Парникда кўзланган ҳарорат бўлиши учун печка ёқади. Қиш чиқар-чиқмас — февралнинг охирларида худди фарзандидек авайлаб етиштирган кўчатни кузда тайёрлаб қўйилган ерга экади. Шу мурғак ниҳол ўсиб-униши учун деҳқон яна тадбир кўради: помидор пушталари устига тахтачалардан ёки симдан ишкомчалар ясаб, унинг устига полиэтилен плёнкасини ёпади. Қуёшли кундуз кунлари плёнкани очиб, қиров тушадиган пайт кечалари эса уни яна ёпиб қўяди. Помидор гуллаб, тугиб, ҳосил етилгунча икки ой давомида бу иш бир неча ўн марталаб такрорланади. Шу даврда экинга муттасил ишлов бериб борилади. Эрта саҳарда — томоқни ачитадиган совуқ пайтда туриб, экинни чопиқ қилиш, оби ҳаёт танқчил бир шароитда уни қондириб суғоришнинг ўзи бўлмайди. Худди шундай ишларни қилган кишиларгина ҳосил етиштиришнинг бутун азиятини тўла тасаввур қила оладилар.

Бугунги кунда ҳар бир деҳқон, чорвадор партия ва ҳукуматимизнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш борасида қилаётган ғамхўрлигига жавобан томорқада мўл-кўл сабзавот, мева-узум, хонадон «ферма»сида эса гўшт, сут, тухум етиштиришга алоҳида эътибор бермоқда. Шахсий секторда етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари халқимизнинг озиқ-овқатга бўлган талабини қондиришда муҳим резерв бўлиб хизмат қилмоқда. Айни пайтда томорқа ҳамда шахсий «ферма»лардан келаётган даромад оила бюджетига қўшилмоқда, турмушни фаровон қилишда муҳим роль ўйнаяпти. Биз юқорида ҳикоя қилган деҳқон ҳам ўз томорқасида 5—6 ой тер тўкиб, июнь ойида эртаги помидордан юқори ҳосил етиштирди. У ҳар куни, кунора бозорга қатнашни эмас, балки ҳосилнинг асосий қисмини бир йўла тайёрлов идорасига топширишни афзал кўрди. Чунки у томорқа деб хўжалик ишига путур етишини сира-сира хоҳламайди. Тўғри, маҳсулотни тайёрлов идорасига топширишда ҳам бирмунча овора бўлди: яшчик топиб келди, уларнинг носоз жойларини тузатди, бутун оила-аъзолари бир бўлишиб, помидорни териб, яшчикларга жойлашди. Хонадон соҳиби тайёрлов идорасида деярли ярим кун навбатда туриб, маҳсулотни топширди. Деярли ярим йил қилинган меҳнат эвазига етиштирилган неъмат эл-юрт ризқ-рўзига қўшилаётганидан у ниҳоятда хурсанд эди. Аслида ана шу дамларнинг ўзида унинг бутун чарчоқлари чиқиб кетди.

Топширилган маҳсулот учун берилган ҳужжатдан деҳқоннинг бироз кўнгли тўлмади. Чунки маҳсулотнинг ҳажми мўлжалдагидан бирмунча кам кўрсатилганди. У сўраб-суриштирди. Тайёрлов идораси ходимлари фақат уникидан эмас, балки ҳамманинг маҳсулотидан яшчикнинг оғирлиги учун нормадагидан ортиқча чегириб ташлашаётганлиги маълум бўлди. Тош-тарозидаги ғирромлик етмагандек, бундай чегириб ташлаш деҳқоннинг нафратини қўзғатди, эрта баҳор туриб, қўлларини бир-бирига ишқалаб, чопиқ қилганлигини эслади. Унинг кайфияти бузилиб, тайёр ошга баковул бўлаётганлардан ич-ичидан норизо бўлди. У уйига қайтаётганида ўз табиатига хос бағри кенглик билан қўлини силтаб, бу ҳақда ўйламасликка тиришса-да, кўнглидаги фикрлар тинчлик бермасди: «Қўлларини совуқ сувга урмай, башанг-башанг кийиниб юриб, бир зумдаёқ қанча-қанча маҳсулотни чегириб, ўз ҳисобларига ўтказиб олишяпти-я, бу номардлар. Бировнинг ҳақидан ҳазар қилишмайди ҳам».

Оққўрғон район матлубот жамиятлари союзи тайёрлов идорасидаги деҳқон ҳақига хиёнат қилган бир гуруҳ юлғичлар яқинда қилмишларига яраша жазо олишди. Улар қанчалик талвасага тушишмасин, ўзларини сувдан қуруқ олиб чиқишга уринишмасин, қонунларимиз олдида жавоб беришди. Аввало ана шу текинхўрлар билан таништирайлик: Ориф Мамедов —Оққўрғон район тайёрлов идорасининг директори. Аҳмед Сулиев —тайёрлов идорасига қарашли маҳсулот қабул қилинадиган майдончанинг мудири. У илгари ҳам турли қинғир ишларга қўл уриб, икки марта судланган. Ана шу факт матлубот жамиятининг савдо ташкилотларида ҳамон судланган кишилар масъул вазифаларда ишлаб келаётганлигини кўрсатади. Холис Умар ўғли —у ҳам маҳсулот қабул қилинадиган майдончада мудир бўлиб ишлаган. Шу ўринда Мамедов, Холис, Сулиевлар бир-бирларига қариндош-уруғ эканлигини таъкидлаб ўтиш лозим. Яъни бу масалада ҳам мавжуд тартиб-қоидага амал қилинмаган.

Шартли равишда «Помидор операцияси» деб аташ мумкин бўлган бу жиноят қуйидагича содир этилган: Мамедовнинг рухсати билан Холис ва Сулиев 1981 йил 7 июндан бошлаб «Кучлик» станциясидаги 1-маҳсулот қабул қилиш майдончасида аҳолидан помидор олишган. Холис кишиларнинг маҳсулотини тарозида тортиб, унинг миқдорини ва яшчикларнинг сонини бир кичик қоғозга ёзиб бериш билан шуғулланган. Сулиев эса ана шу қоғозлар асосида маҳсулотларнинг эгаларига квитанциялар ёзиб бериб турган. У Мамедов ва Холиснинг бевосита кўрсатмасига кўра ҳар бир яшчик учун унинг ҳақиқий оғирлиги —2,2 килограмм ўрнига 2,5 килограммдан чегириб ташлайверган. Пихини ёрган бу юлғучлар ҳар куни неча-неча тонналаб помидор қабул қилиб олинаётган бир пайтда ана шу озгинагина чегириб ташлашнинг ўзи катта фойда келтиришини жуда яхши билишган. Улар кечқурунлари қуюқ дастурхон атрофида ўтирганларида кайфи чоғлик билан «Тома-тома кўл бўлур, ҳеч томмаса чўл бўлур», деб хиргойи қилиб, бир-бирларига маъноли кўз қисишлари бежиз эмасди...

Белгиланган тартибга кўра 15 июнгача топширилган помидорнинг ҳар килограммига 60 тийиндан, 16 июндан бошлаб олинганига эса 30 тийиндан ҳақ тўланади. Ана шу ўтиш даври нозик пайт ҳисобланади. Бунда тайёрловчилар ҳужжатларни расмийлаштириш пайтида ё маҳсулот топширувчилар зарарига ёки давлат зиёнига ғирромлик қилишлари мумкин. Шуни назарда тутган Тошкент область ички ишлар бошқармаси БХСС бўлимининг бир гуруҳ ходимлари 16 июнь куни «Кучлик» станциясидаги 1-маҳсулот қабул қилиш майдончасига бориб, аҳволни назоратдан ўтказишади. Улар ишнинг боришини кўздан кечириб, ҳисобот тайёрлаб беришларини сўрашади. Холис тузган ҳисобот ҳужжатлари таҳлил қилинганда 153 тоннадан зиёд ортиқча помидор чиқади. Мамедов, Холис, Сулиев жиноятларини яшириш мақсадида яна бир қинғир ишга қўл уришади. Улар ўз қилмишларига район кооперторгининг маҳсулот тайёрловчиси Мажид Аҳмад ўғлини ҳам тортишди. Дўпписи тор келиб қолган жиноятчилар вазиятдан осонгина чиқиб кетиш учун ҳийла ишлатишди: маҳсулот тайёрловчи Мажид белгиланган план бўйича аҳолидан 150 тонна помидор олиб, тайёрлов идорасига топшириши лозим эди. Мамедовнинг тузган режасига кўра Сулиев тезликда Мажиднинг олдига бориб, ҳали бир килограмм ҳам помидор топширмай туриб, тайёрлов идорасига 153 тонна маҳсулот ўтказганлиги ҳақида ҳужжат тайёрлашга кўндиради. Юлғичлар ниҳоятда шошиб қолишганидан дастлабки ҳисоб-китобда ортиқча деб топилган 153 тонна помидорнинг ҳаммасига қалбаки ҳужжат тўғрилаб келишганди. Эртасига ҳужжатдаги рақам ҳисоботга тўғри келмаслигини пайқаб қолишди. Бу сафар Мажиднинг олдига Холиснинг ўзи чопди. Унинг енгидан кириб, этагидан чиқиб, «Кеча яшчикнинг оғирлигини чиқариб ташламабмиз, ҳужжатнинг янгисини ёзишга тўғри келиб қолди», деб авради-да ўзига тўғри келадиган рақам қайд этилган янги накладнойни ёздириб олди. Шунингдек, бир йўла бу ҳужжатга тўрт кун илгариги—яъни ОБХСС ходимлари келгунгача бўлган число —14 июнни ёзиб, расмийлаштиришди. Шундан сўнг Холис ўзича ишончли ҳисоблаган кишиларнинг рўйхатини Мажидга бериб, «Бирон киши сўраса шулардан помидор олиб, тайёрлов идорасига топширдим, дейсан. Уларнинг номига йўлига бўлса ҳам ҳужжат тўғрилаб қўй», деди. Деҳқонни чўмичда қоқиб, мўмай бойлик орттирмоқчи бўлган бу шахслар ўз кўнгилларида ҳамма ишни миридан-сиригача силлиқлаб, жиноятнинг устини сувоб қўйишаётган эди, гўё. Қилни қирқ ёрувчи милиция ходимлари эса шошилинч равишда тайёрланган ҳужжатнинг «сири»ни синчиклаб ўрганишди. Улар Мажиднинг қўлидаги рўйхатда кўрсатилган кишилар билан суҳбатлашишди. Бу кишиларнинг асосий кўпчилиги Мажидга ҳеч қандай помидор топширмаганликларини айтишди. Шундан сўнг Мажид бор ҳақиқатни айтиб беришга мажбур бўлди. У тайёрлов идорасига бирор килограмм ҳам помидор топширмаганлигини, Мамедов, Холис, Сулиевларнинг илтимосига биноан ва ўзининг планини осонгина бажариш мақсадида қалбаки накладной ёзиб берганлигини, Холиснинг рўйхати асосида ҳужжатлар расмийлаштирганини тан олди.

Кўзбўямачиларнинг найранги ўтмади. Улар фош бўлишди. ОБХСС ходимлари тайёрлов идорасининг ишини ҳар томонлама синчиклаб текшира бошлашди. Жиноятчиларнинг пайтавасига қурт тушиб, типирчилаб қолишди. Текшириш тобора чуқурлашаётганини ҳар дамда ҳис қилиб турган Мамедов бошлиқ юлғичлар ўз фикрлари доирасида иш тутиб, милиция ходимларининг оғзини мойлаш билан жавобгарликдан қутилиб кетмоқчи бўлишди. Улар пулнинг қудрати билан ҳамма ишни битириш мумкин, деб хом-хаёл қилишарди. Дунёда ундан минг карра кучли виждон, диёнат, ўз вазифасига, бурчига садоқат, хизмат мавқеига эътиқод сингари ҳис-туйғулар борлигини, уларнинг олдида пул ғариб бир нарса эканлигини ўз тасаввурларига сиғдиролмасдилар. Шу боисдан Мамедов отдан тушса ҳам, эгардан тушмай, бамайлихотир текширувчиларга уч марта оғзини тўлдириб-тўлдириб «Фалонча бераман, ишни тинчитиб юборинглар», дейишдан ҳайиқмади. Милиция ходимлари Мамедовнинг хатти-ҳаракати ҳақида уч бор ўз раҳбарларига маълум қилишди. Уларнинг кўрсатмаси бўйича уч марта Мамедовга пора бериш жиноят эканлигини, бундай қилган киши жавобгарликка тортилишини тушунтиришди. Лекин Мамедов ўзининг нопок ниятидан қайтмади. Бунинг учун ўзининг 25 минг сўмига Холисдан 10 минг олиб қўшди. Сулиев пули йўқлигини айтганда Холис унга ортиқча помидор ҳисобидан маҳсулот топширмаган кишилар номига ҳужжат тўғрилаб, тайёрлов идорасининг кассасидан пул олишни маслаҳат беради. Сулиев шу маслаҳатга кўра 5 та қалбаки ҳужжат билан кассадан 4900 сўм олади ва уни Мамедовга беради. Мамедов эса уч марта огоҳлантирилишига қарамай қарийб 40 минг сўмни пора сифатида милиция ходимларининг бирига берганда жиноят устида ушланди. Ана шу дақиқада «Пулинг бўлса, чангалда шўрва», деб керилиб юрган Мамедовнинг ҳам, худди шундай фикрдаги бошқа шахсларнинг ҳам «фалсафа»си чил-парчин бўлди. Мамедовнинг шериклари Холис ва Сулиевлар ҳам қўлга олинди.

Тергов даврида тўпланган материалларга аниқликлар киритилди. Помидор топширган бир қатор кишилар ўша пайтда Холис ёзиб берган қоғозни олиб, Сулиевдан квитанция ёздиришга улгурмаганликларини маълум қилишди. Улар топширган маҳсулотнинг ҳажми дастлабки тузилган ҳисоботга кирмай қолган эди. Бундай кишиларга квитанциялар ёзиб берилиб, маҳсулотларига ҳақ тўланди. Шундан сўнг ортиқча чегириб қолиш натижасида маҳсулот қабул қилиш майдончасида ҳосил бўлган ва Мамедов, Холис, Сулиевлар ўзлаштиришни мўлжаллаган помидор 29,3 тонна эканлиги аниқланди. Яъни жиноятчилар шу кичик ғирромликнинг ўзидан 15,4 минг сўмлик бўлиб олишни кўзлаган эдилар.

Текшириш жараёнида Сулиев 5 та қалбаки ҳужжат билан кассадан олган 4900 сўмнинг «сири» ҳам очилди. Ана шу пуллар Кузиков, Жамолиддинов, Саидов, Алатдинова, Умароваларнинг номига расмийлаштирилганди. Улар помидор топширмаганликларини, ҳужжатларга Холис ва Сулиевнинг илтимосларига кўра имзо қўйиб берганликларини, кассадан пул олмаганликларини баён қилишди. Шу ўринда жиноятга имкон туғдирган икки омилга эътиборни қаратмоқ лозим. Биринчидан, 5 киши кўра-била туриб пул олинадиган қалбаки ҳужжатларга қўл қўйиб беришган, бу билан Сулиевга қулай «шароит» яратишган. Иккинчидан, тайёрлов идорасининг кассири 4900 сўмни маҳсулот «эгалари»га эмас, балки Сулиевга берган. Ана шу ҳолатлар ҳаммани ҳушёр бўлишга, ножўя хатти-ҳаракатга озгина бўлса ҳам имкон туғдирмасликка ундаши лозим.

Мамедов оёғи куйган товуқдек питирчилаётганлигининг боиси бор эди. У фақат маҳсулот қабул қилиш майдончасидаги эмас, балки тайёрлов идорасининг бошқа участкаларидаги қинғир ишлар ҳам очилиб кетишидан қўрқаётган экан. Чорва маҳсулотлари қабул қилиш омбори ва касса ҳужжатлари текширилганда бошқа жиноятлар ҳам аниқланди. Бахтиёр Отажонов мудир бўлган чорва маҳсулотлари қабул қилиш омборида 29,9 минг сўм камомад чиқди. Тергов пайтида бунинг сабаби қуйидагича экани маълум бўлди: ана шу камомаднинг 2100 сўмини Мамедов ўз ҳисобига ўзлаштирган. У 1981 йилнинг январидан апрель ойигача беш дона вақтинчалик чиқим ордери билан кассадан 2100 сўм пул олиб, ҳазм қилиб юборган. Бу сумманинг ўрнини қоплашда эса у ўз мансабини суиистеъмол қилган. Чорва маҳсулотлари омборининг тайёрловчилари Шайдуллин, Маҳкамов ва Эргашевларни олдига чақириб, ҳар бирига ҳисобини бериш шарти билан 700 сўмдан пул олиш учун ариза ёздиртирган. Сўнгра Отажоновга уларнинг ҳар биридан 700 сўмлик тери, жун қабул қилиб олинганлиги ҳақида акт тайёрлашни айтган. Отажонов Мамедовнинг талабига биноан топширилмаган маҳсулотларга қалбаки ҳужжатлар тайёрлаб берган. Ваҳоланки, у қонунга хилоф иш тутмаслиги лозим эди. Мамедов ана шу кирим ҳужжатларини кассага топшириб, ўзининг гарданида турган 2100 сўмлик 5 та ордерни йирттириб ташлатган.

Отажонов Мамедовнинг кўрсатмаларини сўзсиз бажариб, юқоридаги жиноятга шарт-шароит яратиш билан бирга ўзи ҳам турли ножўя ҳаракатларни содир этган. У доимий равишда жун, тери тайёрлаш планларининг бажарилишини ошириб кўрсатиб, нотўғри маълумотлар берган. Бунинг учун Чўтанов, Шайдуллин, Қосимов, Маҳкамов сингари маҳсулот тайёрловчилар аҳолидан сотиб олиб, топширган жун ва терининг ҳақиқий миқдорини ошириб кўрсатиб, қабул актлари ёзиб берган. Отажонов ортиқча ёзган маҳсулотлари учун улардан тилхат олиб, «Келгуси сафар кўпроқ олиб келиб, ўрнини тўлдирасизлар», деган. Бу —юқорида номлари кўрсатилган маҳсулот тайёрловчиларга кассадан ҳисобини бериш шарти билан кўп марталаб пул олишга имконият туғдирган. Натижада 4 нафар маҳсулот тайёрловчининг ҳисобида катта миқдорда пул тўпланиб қолган. Текшириш жараёнида улар томонидан 21,4 минг сўм Отажоновга қайтарилиб, кассага кирим қилинди. Шунингдек, Отажонов ўз ишига совуққонлик билан қараб, не-не машаққат билан тайёрланган 1403 сўмлик чорва маҳсулотларининг зарарланиб, сифатининг бузилишига сабабчи бўлганлиги аниқланди.

Мамедов, Холис, Сулиев, Мажид ва Отажоновларнинг қилмишлари терговда ҳамда судда далилий ҳужжатлар, гувоҳларнинг кўрсатмалари билан исботлаб берилди. Тошкент область судининг аъзоси Т. Расулов раислигида ўтган судда О. Мамедов ва Холис Умар ўғлининг ҳар бири 10 йил, А. Сулиев 7 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиндилар. Мажид Аҳмад ўғли ва Б. Отажонов эса 3 йил муддатга шартли равишда озодликдан маҳрум этилди.

Яқинда Мамедов, Холис, Сулиев ва Отажоновларнинг кассация шикоятлари Ўзбекистон ССР Олий судида кўриб чиқилди. Шунча қилғиликни қилган текинхўрлар шикоятларида ўзларини оппоқ қилиб кўрсатишга уринишган. Гўё ҳеч қандай ортиқча помидор бўлмаган эмиш. Ҳатто суд мажлисида 3—4 киши «Бизга берилган қоғозни йўқотиб қўйиб, квитанция ёздириб ололмаган эдик», дейишдан ҳам тойишмади. Бу—куракда турмайдиган гап эди. Суриштирилганда даъво қилаётган кишилардан бири Мамедовнинг ўғли эканлиги маълум бўлиб қолди. Олий суд бутун материалларни синчиклаб ўрганиб, шикоятчиларнинг даъвоси асоссиз эканлигини исботлаб, область судининг ҳукмини асосан ўз кучида қолдирди.

...Биз юқорида тилга олган заҳматкаш, қадоқ қўл деҳқон уйига қайтаётиб, дилидан ўтказган норизолик, айтиш мумкинки, одил суд ҳукмида ўз ифодасини топди. Зотан, дунёдаги энг муқаддас касб эгаси бўлган, ризқ-рўз яратувчи, ҳокисор, беғубор инсон —деҳқон ҳақига хиёнат қилиш тубанликдир.

М. ҚУРОНОВ,
Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси.

С. САИДАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СПОРТ

ФУТБОЛ

КУРАШ КЕСКИНЛАШЯПТИ

«Торпедо» (Кутаиси) ва «Динамо» (Минск) командалари ўртасидаги учрашув билан олий лигадаги навбатдаги тур ниҳоясига етди.

Кутаисилик футболчилар ўз майдонларида биринчилик пешқадами — минскликлар билан бўлган учрашувда тенгма-тенг кураш олиб боришга ҳаракат қилишди. Умуман мазкур ўйинда дарвозабонлар ва ҳимоячилар беҳато тўп суришди. Пировардида дарвозалар даҳлсиз қолиб, рақиблар очколарни бўлишиб олдилар.

Бир кун аввал бўлган икки учрашув ҳам ниҳоятда кескин спорт курашлари остида ўтди. Москвада пойтахт динамочилари чемпионатнинг совринли ўринларидан бирига даъвогарлик қилаётган тбилисилик клубдошларини қабул қилишди. Биринчи бўлиб, меҳмонлар ҳисобда олдинга ўтишди. Майдон эгалари дарвозасига киритилган тўп автори Шенгелия бўлди.

Танаффусдан сўнг мезбонлар ҳужумда актив ҳаракат қила бошлашди. Бу ўз самарасини бермай қолмади. Олдинига Капустин ҳисобни тенглаштирди. Кейин эса Ткебучава москваликларни олдинга олиб чиқди.

Чемпионатда ҳамон Минскнинг «Динамо» командаси футболчилари пешқадамлик қилишмоқда. Улар ҳисобида 39 очко бор. Тбилисининг «Динамо» коллективи эса 36 очко билан иккинчи ўринни эгаллаб турибди. 35 тадан очко жамғарган Москванинг «Спартак» ва Киевнинг «Динамо» командалари учинчи ва тўртинчи ўринларда боришмоқда.

ШАХМАТ

ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ — ТУРНИР ҒОЛИБИ

Голландиянинг Тилбург шаҳрида ўтказилган халқаро турнир бу ерлик шахмат мухлисларида катта қизиқиш уйғотди. Чунки улар кучли гроссмейстерлар ўртасида ғолиблик учун бўлган қизиқарли учрашувларнинг шоҳиди бўлишди.

Халқаро турнир давомида жаҳон чемпиони Анатолий Карпов муваффақиятли қатнашди. Совет гроссмейстери сўнгги турда Андерссон билан дуранг ўйнаб, очколар сонини 7,5 тага етказди. Натижада Карпов халқаро турнирда биринчи ўринни эгаллади.

Етти очко тўплаган Тимман иккинчи ўринни қўлга киритди. Смислов ва Петросянлар (6 очко) бешинчи ва олтинчи ўринларни бўлишиб олишди.

СУВ ПОЛОСИ

СССР КУБОГИ УЧУН

Биллур соврин —СССР кубоги учун дастлабки ярим финал турнири бошланди.

Тошкентнинг «Меҳнат» командаси ватерполчилари Москвада пойтахт динамочилари билан куч синашишди. Спортчиларимиз уч бўлим мобайнида рақибларига нисбатан тезкорликда ҳаракат қилишлари натижасида 7:5 ҳисобида олдинда боришди. Лекин учинчи бўлимда динамочилар ўйинда бурилиш ясашга эришишди. Пировардида учрашув жанговар дуранг (9:9) билан якунланди.

ЧИМ ХОККЕЙ

НИҲОЯТ, ҒАЛАБА

Мамлакатимиз аёллар терма командаси хоккейчилари Ҳиндистонда ўртоқлик учрашувлари ўтказишяпти.

Вакилларимиз шу мамлакат терма командаси билан бўлган биринчи ва иккинчи ўйинларда мағлубиятга учраган эди. Составида Андижоннинг «Андижанка» командаси аъзоси Муҳаббат Ҳайдарова ҳам бўлган терма командамиз учинчи учрашувда 2:1 ҳисобида ғалаба қозонди.

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ЧОРШАНБА

20 ОКТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Қувноқ стартлар».
10.25 «Оилавий альбом». Телевизион бадиий фильм.
11.30 «Киносаёҳатчилар клуби».
12.30 «Ватаним манзаралари». Фильм-концерт.
12.45 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 Амур, Камчатка ва Сахалин областларининг 50 йиллигига бағишланган ҳужжатли фильмлар.
16.30 Приморье ўлкаси, Сахалин ва Камчатка областлари бадиий коллективларининг чиқиши.
16.55 «Москва характери». Телевизион кўрсатув.
17.25 «Ғорнчилар, қаердасиз!»
18.10 «Петроград. Ўн еттинчи йилнинг октябри...» Телевизион ҳужжатли фильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Фильм-концерт.
19.50 «Нафосатга таъзим». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
20.15 Союзлар уйининг Колонна залида санъат усталарининг концерти.
21.30 «Время».
22.00 Футбол. УЕФА кубоги. 1/16 финал. «Спартак» (Москва)—«Хаарлем» (Голландия). В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 Озарбайжон ССР Давлат халқ рақс ансамблининг концерти.
19.20 «Куз этюдлари». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Уренгой—Ужгород газқувури». «Валентина Беляева километрлари». Трасса Горький участкасининг қурувчилари ҳақида телевизион очерк.
21.00 «Ерда, осмонда ва денгизда...».
21.30 «Время».
22.00 «Муҳаббатнома». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор» (такрорий).
12.30 Рус адабиёти. «Пелагея Ниловнанинг революциядаги ўрни». (А. М. Горькийнинг «Она» романи асосида).
13.00 «Ишдаги ишқ». Бадиий фильм. 2-серия.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Алдаркўса қандай қилиб йўлбарсни алдади», «Ўрмон эртаги», Мультфильмлар.
18.30 «Инсон болаликдан бошланади».
19.00 «Полимерлар мактаби».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ижод гулшани». Кўрсатувни Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати Абдулла Орипов олиб боради.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ёшлар куйлаганда». Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Бугун оламда нима гап!» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.15 «Санъат усталари». СССР халқ артисти Бернора Қориева ижоди ҳақида. Кўрсатув тугагач — Янгиликлар.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33, Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32- 33-81-42. 56-37. 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 16664. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. А. 1142. 1